

CU TRENUL PRIETENIEI DE 1 MAI LA MOSCOVA!

Cu prilejul zilei de 1 Mai, Consiliul General A.R.L.U.S. organizează primul „Tren al prieteniei” pe 1960. Peste 300 de oameni ai muncii vor vizita cu acest prilej orașele Moscova, Kiev și Leningrad.

Inscrierile pentru „Trenul prieteniei” se fac la organizațiile A.R.L.U.S. din toată țara, unde se pot obține informațiile în legătură cu această excursie colectivă.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XVI

4 MARTIE 1960

12 PAGINI, 1 LEU

9
(781)

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

În acest număr:

- De vorbă cu:
**Richter, Samoilova și
Measișev**

(pagina 3-a)

- **Aurul nordului**

de **Vi. Rudim**
(pagina 6-7-a)

OMAGIU

Primăvara anului 1960 aprinde în ochii tuturor femeilor lumii luminile de aur ale speranței: pe drumul păcii și înțelegerii între popoare se vor face noi și mai hotărâți pași, norii amenințatori ai flagelului atomic vor fi și mai mult sfișiți prin voința umanității, viitorul privește spre noi cu ochii mari și candidi ai copiilor.

Sărbătorind o bună jumătate din omenire, omagiem, cu cele mai calde cuvinte și cele mai frumoase flori, geniul femeii om de știință, grația incomparabilă a balerinei, delicata fantezie a poetei, tactul și răbdarea profesoarei, atenția lucidă a doctoriței, frumusețea strălucitoare a artistei. Omagiem, mai presus de orice, miinile muncitoare, a femeii care, conducind agregate, dirijind complicate procese mecanice produce, cot la cot cu bărbații, bunuri materiale destinate să îmbunătățească traiul poporului și familiei sale; omagiem miin'le femeii care, în bătaia soarelui arzător, seamănă, plivește și seceră, asigurând, alături de bărbați, piinea noastră cea de toate zilele...

Zeci de milioane de biografii aparținând femeilor-cetățene ale Uniunii Sovietice reflectă modificarea de structură a vieții în condițiile socialismului: de la un „orizont cît fundul de tigan”, cum plasticizează un vers al Ninei Cassian, la înalta demnitate civică a luptătoare pentru cele mai nobile idealuri ale omenirii. Adeziunea la participarea la luptă, sacrificiile grele, victoria, toate sînt evenimente istorice și date de biografie personală.

Liubov a avut doi copii, un băiat și o fată. I-a crescut educîndu-i astfel încît chemarea patriei socialiste să însemne totul pentru ei, bucuria lor să fie una cu bucuria poporului întreg. Și a fost. Sub îngrijirea mamei, în mijlocul poporului sovietic, se modelau două caractere minunate, cristaline, oameni mindri și liberi. Dar a venit un ceas greu pentru Țara Sovietică: agresiunea hitleristă. Fără șovăire, firesc, fata a îmbrăcat haine soldățești și a plecat la partizani. Băiatul a plecat și el înainte de vreme să lupte pe front. Din depărtare, cu inima înfiorată de teamă și mindrie, mama privea, urmărea lupta. Și iată, vin veștile. Au căzut amindoi, sfidînd dușmanii feroci și lași, au căzut eroic și niciodată cîntecele lumii nu vor fi destul de mișcătoare pentru a cuprinde legendarele chipuri ale copiilor Liubovei. La început, Liubov a fost răpusă de o durere neagră, nemărginită. Apoi s-a recules. Copiii ei au fost în primele rinduri ale celor care au zdrobit fascismul, cucerind victoria. Ea, Liubov e datoare să le țină locul: astfel a intrat în primele rinduri ale celor care apără pacea de urgia unui nou măcel.

Și pretutindeni, cu adînc respect și emoție, popoarele se descoperă în fața femeilor sovietice luptătoare, magnific reprezentate prin Liubov Kosmodemianskaia.

De numele Valentinei, lumea mare a auzit de curînd, în timp de pace, în plină construcție a comunismului. Armele tac, oamenii sovietici vor să le facă să tacă pentru totdeauna, își întăresc patria, întăresc pacea. Valentina era preșulă în colectivul fabricii unde lucra, ca una dintre cele mai bune lucrătoare. Îndeminare, hărnicie, inteligență, i se recunoșteau cu prisosință acestei frunțase a muncii comuniste. Brigada pe care o conducea cîștiga cu regularitate întrecerea. Ce îi lipsea Valentinei pentru a fi pe deplin satisfăcută în muncă? Ce o împiedica să guste liniștită satisfacții depline de pe urma eforturilor ei? Conștiința faptului că mai există brigăzi slabe, incapabile să țină pasul cu ritmul general. Valentina s-a hotărît să demonstreze că această incapacitate este aparentă, că o muncă bună poate fi desfășurată în toate brigăzile, că toți pot ajunge la nivelul frunțășilor.

Și, fulgerător de repede, Valentina Gaganova a devenit port-drapelul uncea dintre nenumăratele inițiative care apropie și mai mult comunismul de actualitatea oamenilor sovietici: frunțășii să nu-și tezurizeze experiența, ci s-o răspîndească pretutindeni, tovarășește. Etica superioară a comunismului iat-o prezentă și aici.

Liubov Kosmodemianskaia, Valentina Gaganova, iată femeii ale epocii noastre. Ziua de 8 Martie cinstește în primul rînd femeia luptătoare, femeia pentru care salvagardarea umanității și fericirea poporului sînt constante ale vieții de fiecare zi. Chipul care iradiază atîta lumină, brațul atît de delicat în frăgezimea lui, tot farmecul magnetic al iubitelor, prietenelor și surorilor noastre rămîn motivele clasice ale omagierii lor. Dar evoluția femeii contemporane în sensul istoric dă un conținut încă mai profund laudei binemeritate.

Drumul de la sărbătorirea primului 8 Martie pînă astăzi este nemăsurat de lung. Iar viitorul femeii se desemnează clar, potențînd demnitate, armonie și forță, ca o sculptură de Vera Muhina.

Ștefan Iureș

Actrița TATIANA SAMOILOVA

Cu un hors-text de Jean Cocteau...

Dacă în veacul viitor un istoric al gândirii sociale va încerca să definească aspectele cele mai caracteristice pentru felul de a gândi al omului din secolul XX, ni se pare că el va trebui să se oprească în primul rînd la sentimentul de răspundere colectivă al oamenilor de astăzi pentru lumea în care trăiesc.

Astăzi omul — și cu alții mai mult omul societății socialiste — este spectator și creator la scara lumii întregi.

El înțelege că destinul umanității nu este un lucru depărtat de ființa lui, ci o realitate care-l privește de aproape și imediat. Dar forțele pe care el însuși le-a dezlănțuit îi impun acum și o servitute, o nobilă servitute: aceea de a dărîma zidurile de neînțelegere, de a crea un climat de comprehensiune și respect reciproc. Mai mult, omul secolului XX poate cuceri pacea, dacă o va dori cu adevărat, dacă va lupta pentru ea cu toată ar-

doarea și luciditatea. Și iată că, la capătul unei perioade neliniștite și neliniștitoare, oamenii de stat își fac vizite, își compară impresiile despre țările și popoarele lor, simt nevoia de a se cunoaște mai bine, pentru a putea rezolva cu mai multe șanse de succes problemele pe care le au de înfruntat.

Sintem, așa dar, martorii desfășurării unui nou capitol din istoria universală, pe care istoricii viitorului îl vor numi, poate, pur și simplu: Perioada destinderii. Indiferent, însă, cum îl vor numi, pentru a-l scrie ei vor trebui să facă apel la un nou soi de materiale istorice, căci obișnuitele note diplomatice și documente de arhivă s-ar dovedi neindestulătoare pentru a cuprinde toată culoarea și mișcarea timpului nostru.

Un astfel de document ni se pare a fi și Cartea de aur, ce va fi înmînată lui Nikita Sergheevici Hrușciov cînd va sosi în Franța. Va fi o carte în ale cărei file își ordonează urările și mărturiile lor numele cele mai strălucitoare ale Franței de astăzi. Un adevărat florilegiu de personalități de toate tendințele politice, de toate opiniile filozofice și religioase, de toate disciplinele, care la ora asta mai continuă încă a o scrie spre a-și instrui și cultiva semenii, așa cum grădinarul își îngrijește trandafirii cei mai gingași.

Iar pentru a sublinia și mai mult poezia acestor file ce mărturisesc că oamenii din vremea noastră știu din ce în ce mai bine să se dezbrace de prejudecăți, că înțeleg că și la cei care au obiceiuri și păreri opuse lor pot afla lucruri frumoase și mari, pe care-i folositor a le cunoaște și înțelept a le aprecia, poetul-pictor Jean Cocteau le-a precedat de un grațios desen simbolic — pe care-l reproducem mai sus — și pe care se pot distinge limpede cuvintele însemnate de el: Orfeu îl salută pe Nikita Hrușciov.

Cartea de aur va face să răsune astfel glasul Franței. Căci întreaga Franță așteaptă și socoate vizita lui Nikita Sergheevici Hrușciov „ca un eveniment foarte fericit, mai ales dacă avem în vedere semnificația lui“, cum s-a exprimat François Mauriac.

D. H.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI
GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei;
pe un an 40 lei.

Cînd cunoscutul regizor Soare Z. Soare scria plin de entuziasm, cu prilejul reluării relațiilor diplomatice cu U.R.S.S., în 1934: „In sfîrșit! In sfîrșit! ne vom putea duce să-i vedem acasă pe cei care... au cele mai bune teatre din lume“, el exprima punctul de vedere al tuturor oamenilor de teatru progresiști din țara noastră. Într-adevăr, în condițiile de ofensivă ale ideologiei burgheze în viața noastră literară și teatrală dintre cele două războaie mondiale, de predominare a decadentismului și formalismului, de aservire a scenei gusturilor filistine, exemplul teatrului sovietic era un stimulent pentru toți apărătorii unei arte realiste, într-adevăr valoroase.

Desigur că în împrejurările speciale ale epocii, cînd în România burghezoasă creștea se ridicau tot felul de piedici în fața celor ce vroiau să cunoască viața și realizările din Patria Socialismului, calea cea mai directă și mai eficientă pentru pătrunderea și cunoașterea teatrului sovietic, cea a reprezentărilor de piese sovietice, nu putea fi folosită. Spectacole cu piese din dramaturgia sovietică s-au dat relativ puține în acei ani. Am putea aminti succesul înregistrat de piesa Cvadratura cercului de V. Kataev, jucată în 1931 și 1937 la București și în 1935 la Iași, stîrnind multe comentarii elogioase. Din moștenirea dramaturgică a marelui Gorki publicul românesc continua să aplaude piesa Azilul de noapte, cunoscută la noi în țară încă din 1904 dar care rămînea veșnic tînără și actuală: era mereu cerută de spectatorii din România.

Azilul de noapte s-a jucat în 1921 la Iași, în 1924 la Cluj și București, în 1925 la București, în 1927 din nou la București, în 1928 la Craiova și alte orașe din provincie, în 1930 iar la București, în 1931 la Cluj și București, în 1931—1932 la Iași etc.

În condițiile vitrege din acea perioadă, exemplul teatrului sovietic a devenit indeosebi cunoscut prin diferite articole, însemnări, informații, note publicate în zărele și revistele progresiste, democratice ale vremii.

Multe din informațiile de acest gen apărute mai ales în presa de stînga subliniau revoluția, transformarea radicală produsă în domeniul teatrului în U. R. S. S. Ele stăruiau, asupra caracterului accesibil, democratic al noului teatru, asupra interesului masei muncitoare pentru teatru, vorbeau despre activitatea formațiilor teatrale de amatori, a echipelor și a cercurilor dramatice de pe lângă Casele de cultură și cluburile muncitorești. Revista Cuvîntul liber a publicat astfel în nr. din 7 decembrie 1935 un articol intitulat

Radu Beligan în „Revizorul“

lat Teatrul popular în Rusia Sovietică în care se evidențiază rolul educativ al teatrului sovietic precum și legătura dintre masele de spectatori și teatru. Adesea știrile și însemnările relevau progresele tehnice ale teatrului sovietic sau semnala creșterea continuă a numărului de teatre, dezvoltarea rețelei de teatru în Uniunea Sovietică, Ziarul Rampa, de pildă, a publicat la 31 august 1935 o însemnare amintind deschiderea în stagiunea de toamnă a 40 de noi teatre în U.R.S.S.

Prin asemenea articole, însemnări, note, cititorul român dornic să se inițieze asupra dezvoltării și succeselor teatrului sovietic putea afla știri despre ultimele spectacole, despre noile piese puse în scenă, putea cunoaște repertoriul celor mai de seamă teatre și într-o oarecare măsură se putea edificia asupra orientării noi, revoluționare a artei sovietice. În felul acesta au devenit cunoscute publicului din țara noastră piese ca Egor Buliciov și alții de Maxim Gorki, Tragedia optimistă de Vsevolod Vișnevski, Liubov Iarovaia de Treniov, Aristocrații de Pogodin, Mașa de Afionghenov. În 1930 Rampa a publicat o prezentare a piesei lui Maiakovski, Baia, după ce în 1927 își informase cititorii despre Ploșnița. Desigur că asemenea informații prin presă nu puteau înlocui spectacolele și nu aveau nici pe departe ecoul pe care l-ar fi putut avea reprezentațiile, dar în penuria de știri despre arta și literatura sovietică din anii respectivi, ele își aveau totuși rolul și importanța lor.

Mai interesante, însă, decît aceste informații sînt articolele consacrate

frunțașilor teatrului sovietic, actori și regizori. În impasul în care se zbatea teatrul nostru în acei ani, desigur că experiența marilor regizori sovietici ar fi putut fi de mare folos. Și oamenii de teatru progresiști din țara noastră înțelegeau acest lucru și încercau să cunoască și să aplice experiența revoluționară a teatrului sovietic, în ciuda opreliștilor oficialităților. De aci interesul pe care mulți dintre ei l-au manifestat față de activitatea lui K. S. Stanislavski.

Stanislavski a avut un admirator și un discipol fervent în talentul nostru regizor Paul Gustly, care a urmărit mereu, pe cît i-a fost cu putință, activitatea colegului său sovietic și a căutat să-i aplice principiile și îndemnurile formulate în Viața mea în artă. Dovezi elocvente în acest sens sînt spectacolele regizate de el în acești ani printre care amintim Puterea întunericului, Azilul de noapte, Noaptea regilor etc.

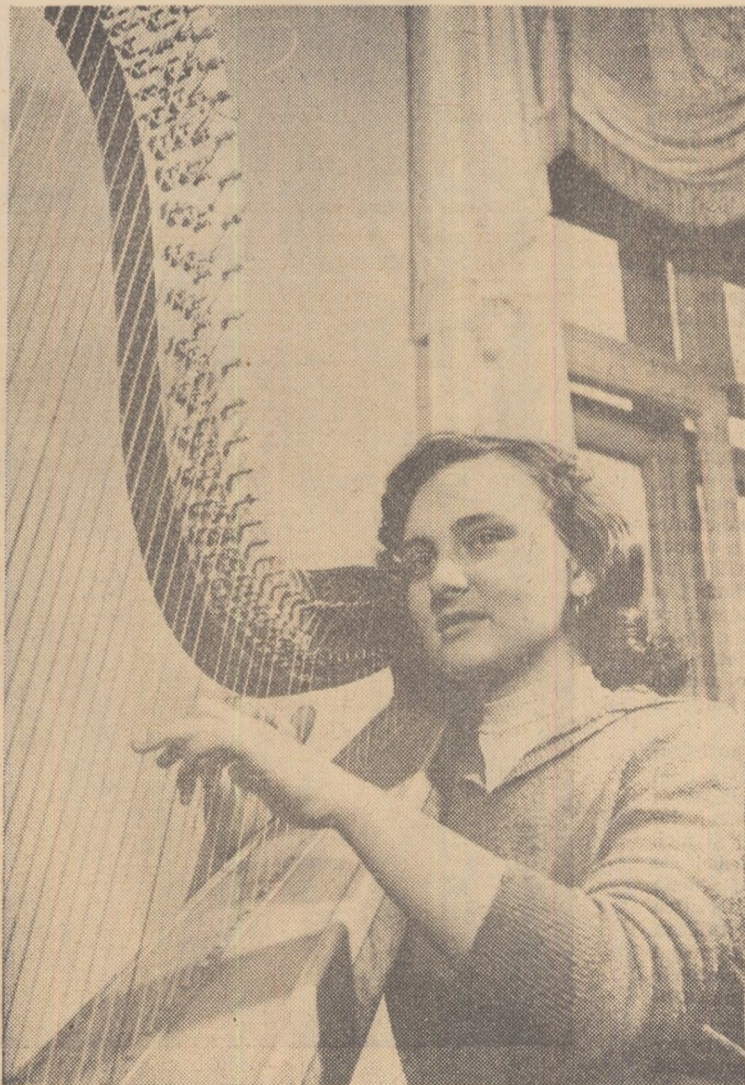
După cum o dovadă sînt și Notele de regie teatrală, pe care acest talentat regizor român le-a publicat la adînci bătrînețe, cu puțin înainte de moarte, și care vădese lectura atentă a cărții lui Stanislavski Viața mea în artă și cunoașterea temeinică a sistemului acestuia. Lucrarea lui Paul Gustly îndeamnă totodată la folosirea sistemului Stanislavski în teatrul românesc, recomandîndu-l ca eficient pentru înnoirea și împropățarea scenei noastre.

Cu multă admirație a vorbit în repetate rînduri despre Stanislavski și Soare Z. Soare: „L-am admirat — scria el în 1934 — în turneele întreprinse în Franța și Germania pe întemeietorul teatrului modern rusesc, Konstantin Stanislavski. Lînvada cu vișini, Unchiul Vania, Frații Karamazov, Trei surori, Hamlet — vor rămîne neșterse în amintirea celor ce le-au văzut“.

Emoționantă este și mărturia regretatei Sonia Clucera, artistă a poporului, care la o anchetă întreprinsă în 1935 pe tema: „Ce ați mai citit în ultimul timp?“ răspundea: „În vară citisem cartea lui Stanislavski, Viața mea în artă și am rămas teribil de emoționată. Cînd cele spuse de Stanislavski mi-era rușine că mă numesc artistă“.

Alături de activitatea lui Stanislavski, stîrneau mult interes experiențele lui Tairov și Meyerhold, preocupările de înnoire a teatrului care-l caracterizau pe Vahtangov, ca și activitatea celor mai de seamă actori sovietici ca Moskvîn, Kacialov, Olga Knipper-Cehova, Alla Tarasova etc. Numele lor erau cunoscute în cercurile progresiste de iubitori ai teatrului și jocul lor apreciat.

Tatiana Nicolescu

Studenta Conservatorului din Minsk, Elena Korcik

● Operele lui M. Șolohov sînt așteptate cu nerăbdare de cititorii francezi. Nu de mult, „Pe Donul liniștit“, a apărut într-o nouă ediție care s-a epuizat în câteva zile. Acum se anunță apariția cărții „Ei au luptat pentru patrie“ care va însemna, cum spune Juliard, editorul lui M. Șolohov în Franța, „încă un strălucit succes de librărie“.

● „Scriu un roman despre Leningrad — a declarat recent Vera Panova unui reporter al revistei „Literatura i jizni“ — un roman despre oamenii buni, din acest oraș neobișnuit... Socotesc că e însă prematur să vorbesc despre data terminării lui, cu alții mai mult cu cît zilnic diferitele alte treburi mă distrag de la lucru.“

● Regizorii G. Danelia și I. Talankin de la „Mosfilm“ sînt pe cale de a termina turnarea unui film după scenariul nostru comun „Serioja“. Iar recent am predat studioului „Maxim Gorki“ un scenariu după nuvela mea „Evdokia“. Apoi mai am de terminat o piesă despre tineret pentru Teatrul Comsomolului din Leningrad“.

● Editura muzicală din Moscova a publicat recent ediția II-a a lucrării „Van Cliburn“ de S. Hentova. Aflînd că în U.R.S.S. s-a scris o carte despre el, pianistul american a trimis o scrisoare către redacția revistei „Sovetskaja kultura“.

● „Am aflat că mi s-a făcut o mare cinste: în țara dv. a apărut o carte despre mine și despre puternicile emoții încercate de mine în U.R.S.S. Sînt nespus de recunoscător autorului cărții, S. Hentova, și tuturor cititorilor, tuturor celor cărora le datorez succesul meu...“

● Aștept cu nerăbdare să mă întîlnesc din nou cu dv. Și cît de curînd“...

● Scriitorul sovietic Oles Goncar a terminat de curînd un nou roman, intitulat „Omul și arma“.

De vorbă cu...

RICHTER,
SAMOILOVA,
MEASIȘCEV

Intermezzo, între două recitaluri

Richter a consimțit îndată să-mi acorde interviul solicitat și mi-a fixat o oră precisă: la 7 seara — îndată după recitalul pe care-l dădea anume pentru muzicieni. De abia atunci, în vreme ce ovațiile publicului zguduiau sala Ateneului și Richter revenea neobosit la rampă, am început să-mi dau seama, îngrijorat, că vorbele sînt sortite să rămână în umbra muzicii: tot ceea ce Richter avusese de spus o spusese pe calea artei sale alt de copleșitoare încît îmi era aproape cu neputință să-mi adun gîndurile...

Marele pianist sovietic, vizibil obosit după efortul făcut, reușea totuși să suridă amabil, în așteptarea întrebărilor care, mărturisesc — se conturau cu greutate sub Imperiul emoției. Am încercat mai întîi să discut despre școlile pianiste contemporane, despre caracteristicile lor, însă Richter m-a întrerupt cu modestie: — Eu nu sînt pedagog și nici teoretician. Sînt doar pianist!

Acest „doar” te făceau să zîmbești: arta interpretativă a lui Richter poate fi obiectul unui adevărat studiu de muzicologie? Se consideră oare pianistul un simplu transmîțător al operei muzicale? Am încercat, timid, o nouă întrebare:

— În ce măsură considerați că un solist poate avea o atitudine creatoare față de lucrarea interpretativă? Răspunsul veni categoric și fără întîrziere:

— Fidelitate absolută față de partitură — iată esențialul: în felul lui, interpretul este unameleon: el trebuie să se adapteze tuturor stilurilor, să se identifice cu gîndirea fiecărui compozitor. Desigur, noi nu avem altă mărturie a acestei gîndiri decît partitura muzicală: toată fantezia, toată sensibilitatea interpretului trebuie să se suprapună cit mai deplin operei pe care o tîlmăcește.

— Pentru că veni vorba despre aceasta, și întrucit ați închinat primul dumneavoastră recital muzicii lui Chopin, am voi să știu care este părerea dumneavoastră în legătură cu creația marelui compozitor polonez... Aceasta cu atât mai mult cu cît în prezent se sărbătorește în întreaga lume „Anul Chopin”. Fața lui Richter devenise gînditoare:

— Este foarte greu de redat prin vorbe bogăția și semnificația muzicii lui Chopin. ...Amintirea uluitoarei execuții a Baladelor și Studiilor, care răsunară cu puîină vreme sub cupola Ate-

neului, dovedea însă că artistul gîndise îndelung și cu maturitate asupra acestor probleme.

— Chopin este un pur romantic și în același timp, un pur clasic — spuse. În sfîrșit, Richter. Tocmai această imbinare, care spiritualizează muzica sa, dă lucrărilor lui Chopin un farmec deosebit. Cred că una din calitățile cele mai de seamă ale acestei muzici este caracterul de improvizație care se păstrează întotdeauna, în ciuda perfecțiunii și șlefului formeii.

— Am avut impresia că interpretîndu-l pe Chopin urmăriți să dați pianului o sonoritate deosebită...

— Într-adevăr, cred că muzica lui Chopin pretinde un sunet diafan chiar atunci cînd el nu pare necesar. După interpretarea oricărei piese de Chopin trebuie să ai senzația că ai trăit clipe de înaltă și subtilă poezie.

— Există însă nenumărate feluri de a tîlmăci muzica lui Chopin...

— Fără îndoială: tocmai aceste multiple posibilități de interpretare folosite în mod diferit de către pianisti sînt o mărturie a complexității acestei muzici.

— Dat fiind că am pomenit despre alți pianisti, — am fi vrut să știu pe care dintre marii interpreți contemporani îi prețuiți în mod deosebit

— Există mulți pianisti de valoare în întreaga lume și mi-ar fi greu să-i enumăr pe toți. Una din impresiile cele mai puternice mi le-a produs marele pianist italian Arturo Benedetti Michelangeli. În „Studiile” lui Paganini-Brahms, înregistrate pe discuri, interpretarea sa mi se pare pur și simplu ideală!

Richter vorbea cu o căldură care spori și mai mult odată cu răspunsul la noua întrebare:

— Știu că ați stat foarte puțin în România și nu ați avut prea mult timp să luați contact cu viața muzicală: v-am ruga, totuși, să ne spuneți ce anume v-a impresionat mai mult sub acest raport.

— George Georgescu! — răspunse Richter fără șovăire. Întîlnirea cu acest mare maestru a însemnat pentru mine un adevărat eveniment; aș putea spune că sînt îndrăgostit de omul și artistul George Georgescu — care simbolizează pentru mine aptitudinile muzicale ale poporului român.

M-am amintit atunci că îndată după recitalul celor doi muzicieni se îmbrățișară călduros: era în acest gest mai mult decît preful reciproc — era simbolul preteniei și colaborării artistice între două popoare...

— Încă un cuvînt: am voi să ne spuneți părerea despre publicul bucureștean.

Richter zîmbi larg și blajin: — Publicul? Nu l-ați văzut?...

— Într-adevăr, deși trecuse mai bine de o jumătate de oră de la sfîrșitul recitalului, Ateneul nu se golise. Grupuri de iubitori ai muzicii pindeau încă, avizî, apariția marelui artist.

— Nu știu cum e publicul dumneavoastră de obicei, adăugă Richter, continuînd să zîmbească. Pe mine unul m-a copleșit!

— Cînd am părăsit cabina solistului, mă urmăreau priviri invidioase:

— A vorbit cu Richter! — șoptea cineva admirativ.

Într-adevăr, simțeam că marele pianist sovietic îmi dăruise, în cele câteva minute de convorbire, o fărîmă din lumina pe care o iradiază nu numai arta sa neîntrecută, ci și întreaga sa personalitate.

Ionel Hristea

În rol de... spectatoare

În seara aceea, la teatrul „Vahtangov” din Moscova avea loc premiera piesei „Poveste din Irkutsk”. Intrarea teatrului era pur și simplu blocată de o mulțime de oameni, iar clasică întrebare „N-aveți un bilet în plus?” se repeta mereu.

Deodată, din masa policromă a admiratorilor Thaliei s-a desprins o siluetă feminină care a atras luarea aminte a tuturor. Fata purta un palton roșu, părul negru îi cădea greu pe umeri, ochii îi erau mari, nădălăți... Ochii aceia alți de cunoscuți... Ochii rîzători, sau grai, sau melancolici, sau îndurerăți ai Veronikăi... Da, chiar dînsa era, Tatiana Samoilova.

Tatiana venise la teatru cu părinții ei — tatăl, cunoscutul actor Evgheni Samoilov, și mama, o femeie încă tînără, frumoasă, elegantă.

În ciuda popularității ei, Tatiana Samoilova este foarte modestă, prietenoasă, iar familia continuă să o socotească un copil.

În sfîrșit, gongul îi sili pe admiratorii Tatianei să-și ocupe locurile în sală. Dar în pauză se adunară iar în jurul ei. Întîndu-mă să întrerup discuția însufletită cu câțiva prieteni și să o obosesc cu prea multe întrebări, m-am mulțumit, într-un moment potrivit, să-mi exprim bucuria că o văd la teatru cu întreaga familie.

Tania mi-a răspuns prompt: — E un fel de tradiție în familia noastră să mergem la premiere în corpore. Păcat că nu o putem respecta întotdeauna, din lipsă de timp.

Și după ce-a răspuns la un salut și la cîteva întrebări, a adăugat:

— Îmi place grozav de mult să vin la spectacolele teatrului „Vahtangov”. Am învățat aici 4 ani. Am prieteni, profesori, colegi. Mă simt întotdeauna foarte emoționată cînd îi văd pe scenă pe foștii mei profesori și colegi.

Era imposibil să vorbesc cu Tatiana Samoilova și să n-o întreb de ultimul ei film.

— E gata „Scrisoare neexpediată”?

— Da. Filmul a ajuns pe masa de montaj.

— Ce ne puteți spune despre noul dumneavoastră rol?

— S-a scris așa de mult despre asta, încît, la drept vorbind, n-aș mai avea ce adăuga. Înc doar să spun că munca la noul meu rol a fost extrem de interesantă, deși istovitoare.

— Semănați grozav cu mama dumneavoastră. Tania rîde:

— Sîntem foarte bune prietene, ca și cu tata de altfel. Ca toate mamele din lume, mama mă mai socotește copil, și cînd a fost vorba să plec în Siberia am avut o discuție întreagă. Era foarte îngrijorată. Dar slavă domnului, m-am întors de acolo vie și nevătămată, iar fiarele sălbatice nu numai că nu m-au mîncat, dar m-au ignorat cu desăvîrșire.

Gongul ne cheamă iar insistent în sală. Imi iau rămas bun de la Tatiana Samoilova care se depărtează, urmată de suita ei credincioasă de admiratori.

Alla Ciubotaru

Moscova, februarie 1960.

CE E NOU ÎN NEUROPSIHIATRIE

Am văzut într-o revistă cîteva imagini zguduitoare din filmul lui Georges Franju „Groapa cu șerpi”. Cineastul francez lansează un strigăt de protest împotriva modului cum mai sînt încă tratați în unele părți bolnavii mintali. Scenele de luptă dintre infirmieri, cărora cîndva li se spunea gardieni și bolnav, socotit un fel de fiară primejdioasă care trebuie pusă îndărătul grătilor, erau de-a dreptul cutremurătoare. Fotografiiile ilustreau un articol despre noile tratamente ale bolilor nervoase.

Aveam în minte aceste probleme cînd m-am îndreptat la întîlnirea cu doi eminenti specialiști sovietici — prof. dr. Vladimir Measișcev, directorul Institutului de psihoneurologie „Behterev” din Leningrad și prof. dr. Gheorghî Zenevici, de la același institut, care ne-a vizitat zilele acestea țara.

V. MEASIȘCEV: — Mă întrebăți de așa numita revoluție psihiatrică de la Ville-Evrard. Da, experiența medicului francez Paul Sivadon este interesantă și a dat rezultate bune. Ceea ce aduce ea nou este organizarea mediului social în care trăiește bolnavul și utilizarea mediului ca agent terapeutic de bază. Deoarece bolnavul mintal are un sistem nervos fragil, înapt de a răspunde exigențelor me-

reu refnoite ale unui mediu social în continuă evoluție, o psihoterapie eficientă trebuie să urmărească restabilirea inserției sociale slăbite la el. — Acesta e unul din aspectele problemei. Specialitatea dvs. este, însă, foarte vastă și diferențiată.

V. MEASIȘCEV: — Psihoneurologia cuprinde psihiatria propriu zisă,

Prof. V. Measișcev

diferitele forme ale nevrozei, care sînt la limita bolilor nervoase și psihice, bolile psihice și neuropsihice ale copiilor, neurochirurgia.

— Și ce este nou în tratamentul lor?

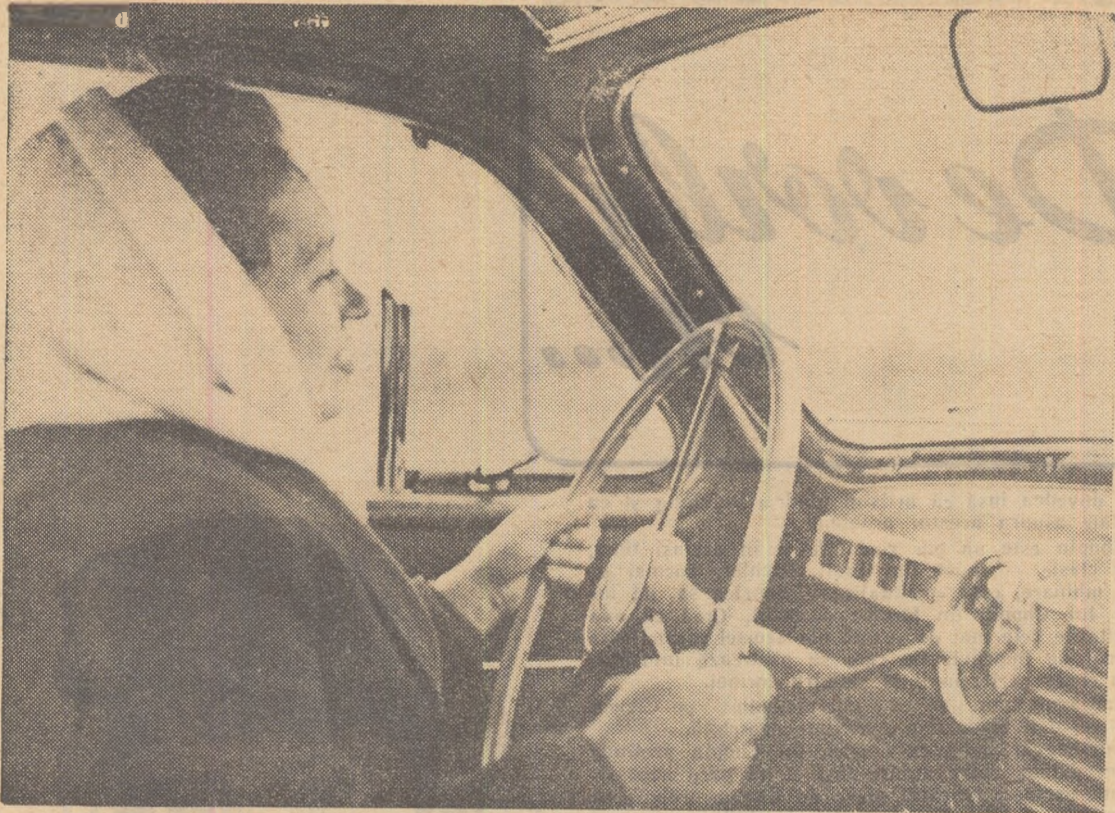
V. MEASIȘCEV: — În cadrul institutului „Behterev” facem eforturi susținute pentru îmbunătățirea hrînirii creierului și a stării psihice. În vindecarea schizofreniei folosim neuroleptice, substanțe calmante în diferite combinații cu substanțe tonifiante și euforizante, luptăm cu epilepsia, administrînd medicamente care conțin substanțe anticonvulsive. Acordăm o mare atenție terapiei prin muncă, roentgenoradioterapie, acupuncturii. În ultimul timp pentru studierea transformărilor care survin în sistemul nervos folosim metodele microscopiei electronice.

— Ce impresie v-a lăsat contactul cu instituțiile de specialitate, și colegii dvs. din România?

G. ZENEVICI: — Aveți institute de cercetări și spitale excelente, la un înalt nivel de organizare, cadre foarte bine pregătite. În altă ordine de idei, călătoria noastră ne-a convins încă o dată cît de reciproc avantajoase sînt contactele între țările noastre.

Iulia Scutaru

CIBERNETICA ȘI FILOZOFIA

Anna Nazarova, președinta colhozului „1 Mai” din regiunea Grodno.

In satul lui N. S. Hrușciiov

Toamna anului 1958. Intorcându-se de la odihnă, Nikita Sergheevici Hrușciiov se abătu prin Kalinovka, spre a-și vizita consătenii. Dealtfel, nu era la prima sa vizită în satul natal. Mai în fiecare an, în timpul concediului, N. S. Hrușciiov obișnuiește să vină la Kalinovka pentru a sta de vorbă cu colhoznicii. Așa s-a întâmplat și de data asta. Nikita Sergheevici s-a interesat de starea semănăturilor, a trecut pe la fermele de creștere a animalelor, a vizitat instituțiile culturale din sat. La club a avut loc o întâlnire cu activul colhozului. Vorbind despre sarcinile care stau în fața agriculturii, N. S. Hrușciiov i-a sfătuit să se gîndească dacă n-ar fi bine să și comaseze colhozul cu unul vecin.

— Desigur, această chestiune privește direct pe colhoznicii. Ei trebuie să hotărască dacă sînt sau nu de acord cu comasarea — a spus Nikita Sergheevici. Un lucru însă este sigur: colhozul e mic, are cu totul 1.300 hectare de arătură. Iar în condițiile locale ar fi mult mai rentabilă o gospodărie, să zicem, de 2.500—3.000 de hectare. Într-o gospodărie mare se pot folosi mai bine mijloacele tehnice și prin urmare se va realiza o productivitate a muncii mult mai înaltă. Poate că unii colhoznicii vor spune: „De ce să ne comasăm colhozul, dacă și așa trăim bine”. Trăiți într-adevăr bine, dar se poate trăi și mai bine și puteți produce și mai mult pentru popor. Nu trebuie să priviți lucrurile numai de pe poziția prezentului; trebuie să priviți întotdeauna și evoluția viitoare a lucrurilor. Dacă v-ați comasa, de pildă, cu colhozul „Progres” sau „Pamemat Licea” ați avea posibilități de dezvoltare mai mari.

La numai două luni după vizita tovarășului Hrușciiov la Kalinovka, V. V. Gracev, președintele colhozului îi aducea, de la tribuna Plenarei C.C. al P.C.U.S., mulțumiri din partea colhoznicilor pentru statul care li s-a dat. Colhozul din Kalinovka s-a comasat cu un altul, mai slab, din satul vecin Jedenovka. Noua gospodărie colhoznică dispune de 4700 hectare de pămînt. În ropotele de aplauze ale participanților Gracev a spus:

— Cred că peste vreo doi-trei ani colhozul din Jedenovka va atinge nivelul celui din Kalinovka. Nikita Sergheevici a adăugat:

— Lucrul acesta este posibil în doi ani. Spațiul restrîns al articolului de față nu-mi permite să descriu amănunțit ajutorul pe care colhoznicii din Kalinovka l-au dat vecinilor din Jedenovka. Mă voi rezuma la un singur exemplu. În Jedenovka se însămința anual suprafețe întinse cu porumb. În anul 1958 s-au însăminat cu porumb 200 de hectare obținându-se o recoltă de 50—60 chintale de masă verde la hectar (în Kalinovka se obțineau 600—700 chintale).

Dar, cu toate acestea, în anul 1959 s-au însăminat cu porumb 300 hectare de teren și s-a planificat o recoltă de 450—500 chintale de masă verde și știuleți la hectar. Pentru a atinge indicele planificat, colhoznicii din Kalinovka au lucrat alături de vecinii lor. Drept urmare, de pe aceleași terenuri, s-au cules cite 500 chintale de porumb la hectar și s-au însilozat 6.000 tone de nutreț. Astfel, colhoznicii din Jedenovka au reușit să crească un număr de animale de trei-patru ori mai mare decît înainte de comasare.

...Am vizitat Jedenovka la un an după comasarea cu colhozul din Kalinovka. 12 luni nu înseamnă un răstimp prea îndelungat. Dar în această scurtă perioadă colhozul a înregistrat succese excepționale. Naș vrea să folosesc prea multe cifre, dar nici nu le voi ocoli pe toate.

În anul 1958, colhoznicii din Jedenovka au strîns cite 12 chintale de grîu de toamnă de pe un hectar. Peste un an, au obținut, cu ajutorul colhoznicilor din Kalinovka, 30 chintale de grîu la hectar.

Faima acestei părți a regiunii Kursk o constituie cînepa, pe care colhoznicii din Jedenovka o cultivă de multă vreme. Pentru ei, cînepa era un izvor însemnat de venituri. Totuși, pînă în anul 1959, recolta de cînepă nu depășea 2—3 chintale la hectar. Pînă

și în anul 1958, care a fost un an bun, s-au obținut abia, 3,4 chintale de fire de pe un hectar. Anul care a trecut a răsturnat vechile norme cu privire la recoltele de cînepă, obținându-se cite 9,7 chintale de fire la hectar.

La fel stau lucrurile și cu producția de carne. În anul 1958, Jedenovka a realizat 27 chintale de carne la suta de hectare, iar anul trecut producția s-a ridicat la 60,4 chintale.

Ca urmare a succeselor dobîndite, venitul bănesc al colhoznicilor din Jedenovka a crescut de la 1.245.000 la 4 milioane de ruble. Este de la sine înțeles că în același timp au crescut și veniturile personale ale colhoznicilor. În anul 1959, fiecare dintre ei a primit o sumă de cinci ori mai mare decît în 1958...

Dar nu este vorba numai de retribuția bănească. În Uniunea Sovietică, bunăstarea oamenilor nu se exprimă numai în bani. L-am întrebat pe Ivan Efimovici Solodov, din Jedenovka, cum trăiește după comasare. Ivan Efimovici mi-a spus cite ruble câștigă, iar după ce s-a gîndit puțin a adăugat:

— Principalul nu sînt rublele; acum avem ceea ce ne lipsea anul trecut: electricitate, radio, club, o școală-internat.

De veacuri, țaranii își imprejmuiau proprietatea cu fel de fel de țăruri. Astăzi, țărcurile au fost înlăturate. Oamenii și-au deschis sufletul. Vecinii se ajută în mod dezinteresat. Pe om îl bucură nu numai succesele sale, ci și cele ale semenilor săi. Tocmai în aceasta constă umanismul societății sovietice.

Vorbind despre colhoznicii din Kalinovka mi-am amintit de următoarea întâmplare. Însoțindu-l pe N. S. Hrușciiov în vizita sa în S.U.A., am văzut în regiunile pe care le-am străbătut o mulțime de ferme părăsite. Ne-am oprit la una din ele și l-am rugat pe vecinul fermierului ruinat să ne spună ce știe despre soarta acestuia din urmă. În loc de răspuns fermierul a ridicat din umeri: nu ne putea spune nimic despre vecinul său, nu știa ce i se întîmplase.

Nu intenționăm să învinuim fermierul cu pricina de indiferență. Vina nu este a lui. Vinovată este societatea capitalistă, cu morala ei dăunătoare.

Mica localitate Kalinovka oferă lumii întregi exemplul moralei noastre, exprimată prin formula: omul este prietenul omului!

V. Poleakov

25 milioane de televizoare

Televiziunea a intrat în viața de fiecare zi a omului sovietic, a devenit un mijloc foarte important de educare în spirit comunist a maselor celor mai largi.

Zilele trecute, gazeta „Sovetskăia kultura” a consacrat două pagini problemelor televiziunii sovietice și perspectivelor ei de dezvoltare.

Din materialele cuprinse în aceste două pagini am putut afla astfel că în Uniunea Sovietică există acum un număr de 80 de posturi de televiziune și de stații de retransmisie. În același timp se află în construcție sau în proiect un număr de 96 de posturi de televiziune și de stații de retransmisie.

În cursul anului 1959, în Uniunea Sovietică funcționau 4 milioane de aparate de televiziune. Pînă în 1965 numărul lor va spori la aproximativ 25 de milioane, ceea ce înseamnă că la sfîrșitul septenatului aproximativ fiecare al optălea cetățean al Uniunii Sovietice va fi posesorul unui aparat de televiziune.

Cibernetica este o știință uluitoare mai ales prin faptele noi pe care le-a pus în evidență: oricărui sistem de corpuri materiale aflat în mișcare îi sînt proprii anumite legi mecanice simple, pe care matematica le poate exprima în formule. Constatarea nu e nouă, din punct de vedere filozofic. Engels a arătat că: „Orice mișcare include în sine și mișcarea mecanică, deplasarea particulelor mari și mici ale materiei; a cunoaște aceste mișcări mecanice este prima sarcină a științei, toluși numai prima ei sarcină, căci mișcarea mecanică nu epuizează mișcarea în general” (F. Engels, Anexe la „Anti-Dühring”: — Despre înțelegerea mecanică a mișcării). Cibernetica dezvăluie, înlăuntrul unor mișcări complexe, ca cele ale automatelor electronice pe care chiar ea le construiește, o formă particulară a mișcării mecanice: transmiterea și modificarea informației cu ajutorul unor circuite inverse, reverberante.

Noțiunea de informație este foarte largă: radio-ul, telefonul, ca și o simplă scrisoare sînt purtătoare de informație. Văzutul și auzul, mirosul ne aduc informații din lumea înconjurătoare. În general, se poate spune că noțiunea de informație este egală cu transportul unor mesaje dintr-un loc în altul, cu ajutorul unor semnale. Asemănarea dintre diferitele genuri de informație pe care le-am enumerat mai sus este doar formală, o asemănare de structură. De aceea, cibernetica, ocupîndu-se printre altele, cu transmiterea informației nu explică decît forma asemănătoare a acestor procese și nu ne poate spune nimic nou despre conținutul lor diferit. Organele de simț se deosebesc în esență de cele mai perfecționate aparate prin aceea că sînt alcătuite din substanță vie, plastică, capabilă de adaptări complexe, deși uneori sînt inferioare aparatelor, ca diapazon. Sensibilitatea artistului care vibrează la culorile naturii sau care e în stare să producă culori și forme nemaivăzute în natură, este legată de o capacitate reflectorie și creatoare care se dezvoltă datorită contactului său cu societatea și pe care mașina nu e în stare să o reproducă. În sensul propriu al cuvîntului, automatele nu creează informații noi, ci transmit informația naturală sau cea creată de om, o înmagazinează, o păstrează, o modifică prin combinare sau alterare. Domeniul propriu zis de aplicare a ciberneticii, unde aceasta a dat cele mai strălucite rezultate practice, este cel al automatelor electronice și, în primul rînd, cel al mașinilor electronice de calcul. Aici, capacitatea mașinii întrece de cîteva sute de ori capacitățile de calcul ale celor mai bune minți matematice și de aceea construirea mașinilor de calculat corespunde perfect felului urmîrit: mașina prelungește creionul matematic, îl înmulțește și îl amplifică.

Dar mașina poate fi comparată cu creierul? Succesele electronicii de calcul au dus la exagerarea capacităților mașinii de a reproduce latura mecanică a gândirii umane. Au apărut presupuneri după care mașina ce rezolvă probleme matematice extrem de complexe, mașina capabilă să reproducă desfășurarea unei partide de șah, mașina care acționează conform unui algoritm, fiind în același timp receptivă și capabilă să-și modifice din mers programul inițial, în funcție de obstacolele pe care le întîlnește. — e înzestrată și cu capacitatea de a gîndi.

Dar esența gândirii este cu totul diferită. Gîndirea este determinată de forma superior organizată a materiei în mișcare, creierul. Diferența dintre creier și cea mai perfecționată mașină de calcul inventată pînă acum, nu constă după cum afirmă unii, în faptul că creierul are 15 miliarde de celule nervoase, în timp ce mașina este înzestrată numai cu 23.000 de lămpi electronice. Chiar dacă s-ar construi o mașină electronică cu cîteva miliarde de lămpi, capabilă să săvîrșească un număr practic nelimitat de combinații logice, aceasta n-ar putea încă înlocui activitatea creatoare a creierului. Operațiile mașinii, oricît de complexe, se desfășoară în limitele „programului” stabilit de realizatorul ei. Ţelurile finale nu-i aparțin. Mașina este un instrument, care are o anumită independență în operațiile sale, dar o independență mecanică, limitată. Ea nu poate fi identificată cu creierul pentru că nu are conștiință, capacitate de a integra într-un tot denumit „eu” o personalitate compusă din factori biologici și sociali. Mașina nu are voință, intenție, gîndire și nici măcar memorie în sensul adevărat al cuvîntului. Informația pe care mașina o stochează și de care se poate servi, este numai premiza mecanică a memoriei animale și umane. Memoria este însă, un fenomen psihologic legat de reflexe pe care mașina le poate numai „imita”, imita, în ceea ce au ele mecanic, schematic. Reactivitatea și plasticitatea substanței vii, metabolismul din care derivă toate celelalte funcții ale vieții, sînt însușiri legate de chimismul proteinelor, pe care tehnica electronică nu le poate reproduce.

Savanții burghezi s-au grăbit să absolutizeze înseamnăta ciberneticii și pentru fenomenele sociale. Astfel, E. Huant (Du biologique au social) introduce noțiunea de cantitate de informație și inversul ei, entropia, în studiul sociologiei. Dar nici în domeniul propriu de aplicare al ciberneticii noțiunile termodinamice, ca entropia de pildă, nu au o aplicare categoric fundată. Așa cum arată savantul sovietic A.N. Kolmogorov, analogia dintre teoriile fizice legate de entropie și teoria informației este pur formală. Cu atît mai puțin fundată este identificarea procesului social cu mecanismele de auto-reglare. La baza dezvoltării procesului social nu stă o legătură mecanică de tipul circuitului reverberant, ci o infinit mai complexă interacțiune între factori economici, politici și sociali pe care cibernetica nu-i poate sesiza.

Este neîndoiebnic faptul că cibernetica poate aduce lumină asupra unor mecanisme structurale asemănătoare, în domenii diverse; dintre acestea nu se exclude biologia, economia, sociologia. Dar ceea ce depășește mecanismul de autoreglare trece și dîncolo de sfera ciberneticii: viața, conștiința, lupta de clasă — fenomene care nu pot fi reduse la legile ciberneticii. Cibernetica nu poate deci aspira la un fel de universalitate metodologică. Numai dialectica materialistă, prin generalitatea extremă a legilor și categoriilor sale, constituie o metodă de cunoaștere a tuturor domeniilor realului.

Cibernetica rămîne o puternică armă de creație în lupta omului de știință pentru ușurarea muncii umane, pentru degajarea caracterului ei creator. Dar cibernetica nu e o filozofie, ci o știință particulară. Ea are nevoie de filozofie, pentru a fi interpretată și dezvoltată.

Ileona Mărculescu

Cercetător principal la Institutul de filozofie

Invățătoare din Uzbekistan

UNIVERSITATEA PRIETENIEI POPOARELOR

În cuvântarea rostită recent la „Gadji Mada”, universitatea națională a Indoneziei, N. S. Hrușciov a făcut cunoscută hotărârea guvernului sovietic de a întemeia la Moscova „Universitatea prieteniei popoarelor”, unde tinerii din țările Asiei, Africii și ale Americii Latine vor primi pregătirea necesară pentru a deveni ingineri, profesori, medici, economiști sau specialiști în alte domenii ale științei.

Astăzi, în institutele de învățămînt superior din Uniunea Sovietică își fac studiile peste 10.000 de studenți, veniți din 52 de țări. Printre aceștia se află studenți din Irak, Indonezia, India, Republica Arabă Unită, Nepal, Sudan, Guineea, Afganistan, precum și din alte țări. Se știe că școala superioară sovietică dorește extinderea legăturilor științifice și culturale dintre diversele țări, deoarece aceste legături contribuie la o mai bună înțelegere între popoare, servind astfel cauza păcii.

Hotărârea de a întemeia „Universitatea prieteniei popoarelor” este o nouă dovadă a politicii consecvent pașnice — promovată de guvernul sovietic — de înfrățire a oamenilor, indiferent de rasă, naționalitate sau religie. În același timp, crearea noii universități este o expresie a adinului umanism al oamenilor sovietici, a ajutorului pe care aceștia îl oferă popoarelor din țările care de curind și-au câștigat independența.

„Universitatea prieteniei popoarelor” ia ființă pe lângă Comitetul sovietic de solidaritate cu țările Asiei și Africii. Ea va număra, în primul an, 500 de studenți. În anii următori, se prevede ridicarea cifrei de școlarizare pînă la 3.000—4.000 de persoane.

În universitate vor fi primiți tineri sau tinere (pînă la 35 de ani), indiferent de rasă, naționalitate sau religie. Durata studiilor va fi de 4 ani (în afară de medicină, unde studiile vor dura 5 ani). Ca și studenții sovietici, oaspeții de peste hotare vor primi locuință și îngrijire medicală în mod cu totul gratuit. De asemenea, ei vor primi burse și toate cheltuielile de transport.

Pentru tinerii care nu posedă cunoștințe suficiente spre a putea urma cursurile superioare, se va înființa, în cadrul universității, o facultate pregătitoare, unde se vor preda noțiuni de cultură generală și de limbă rusă, cu o durată de 1—3 ani de studii (în funcție de nivelul de cunoștințe cu care vine studentul respectiv).

La universitate vor fi invitate să predea și personalități științifice din țările Asiei, Africii și ale Americii Latine.

Hotărârea privitoare la întemeierea „Universității prieteniei popoarelor” se înscrie în ansamblul măsurilor luate de guvernul sovietic pentru ajutorarea țărilor slab dezvoltate, și în direcția formării de cadre proprii. Cu sprijinul guvernului sovie-

tic se construiește la Bombay un institut tehnologic. În afară de aceasta, alte câteva institute științifice din India vor fi înzestrate cu utilaj sovietic. La Rangoon, capitala Birmaniei, se construiește un institut tehnic sub conducerea și cu participarea nemijlocită a specialiștilor sovietici.

Măsura guvernului sovietic constituie un răspuns plin de solicititudine la cererile, mereu mai numeroase, ale tinerilor din țările slab dezvoltate care doresc să-și desăvîrșească studiile în U.R.S.S. Pe adresa Comitetului sovietic pentru solidaritate cu țările Asiei și Africii sosesc nenumărate scrisori prin care tinerii roagă să li se acorde posibilitatea de a studia într-unul din institutele de învățămînt superior din Uniunea Sovietică. Djackson Kaissu, din Tanganica, își motivează astfel cererea sa: „Este știut că Tanganica e o țară cu totul rămasă în urmă, slab dezvoltată. Posibilitățile de a urma un institut superior sau chiar o școală medie sînt foarte limitate. Jugul colonialismului britanic a determinat starea cu totul nesatisfăcătoare a învățămîntului. Avînd în vedere toate acestea, noi plecăm cu multă plăcere în alte țări, unde ni se asigură condiții de studiu, pentru ca mai apoi, la reîntoarcerea în țară, să muncim pentru educarea poporului”.

Din Zanzibar a sosit scrisoarea lui Radjap Saleh: „Am terminat școala medie în decembrie 1957, dar n-am reușit să-mi realizez cel mai arzător dintre vise: să învăț mai departe. Timp de aproape un an am lucrat ca funcționar în biroul unui avocat din Zanzibar, iar după aceea am fost ales secretar general al sindicatului marinarilor. Sindicatul și-a propus să obțină eliberarea socială, economică și politică a poporului nostru din cătușele imperialismului. După cum știți, Africa de răsărit a fost vlăguită de dominația puterilor imperialiste. Dar Africa vrea să-și făurească astăzi un alt viitor. Vă rog din tot sufletul să-mi acordați o bursă”.

Asemenea scrisori s-au primit și din Togo, Kenya, Somalia, Nigeria; tinerii din țările Americii Latine și-au exprimat în repetate rânduri și sub diferite forme dorința de a învăța în Uniunea Sovietică. De aceea știrea înființării noii universități a produs un puternic ecou în opinia publică mondială.

Menită să devină o puternică cetate a științei și culturii înaintate, „Universitatea prieteniei popoarelor” creează posibilități mai largi — decît cele existente pînă în prezent — de ajutorare a țărilor slab dezvoltate, în vederea formării unei intelectualități linere care, revenită în patrie, să-și afirme din plin talentul și energia într-o muncă constructivă și pașnică.

B. Cazacu

Pe marginea unui bilanț

De curînd a avut loc la Moscova adunarea generală anuală a Academiei de Științe a U.R.S.S. consacrată examinării rezultatelor obținute în activitatea științifică în cursul anului 1959.

În cuvîntul său de deschidere, acad. A. N. Nesmeianov, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., a caracterizat rezultatele strălucite obținute de oamenii de știință sovietici în anul care s-a scurs. Activitatea științifică desfășurată în anul 1959 a fost expusă în raportul secretarului științific principal al prezidiului, prof. E. K. Fedorov, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Bilanțul realizărilor științei sovietice în 1959 este strălucit, cuprinzînd succese însemnate în cele mai variate domenii ale științei. El reprezintă rezultatul efortului coordonat și planificat, unic în lume, al sutelor de mii de cercetători talentați, ce se desfășoară în nenumăratele laboratoare echipate cu cele mai perfecționate și mai puternice mijloace experimentale, sub conducerea eminentă a unui număr impresionant de savanți de renume mondial.

În primul rînd, trebuie să menționăm realizarea celor trei rachete cosmice cu care s-au putut obține primele date științifice asupra spațiului cosmic la distanțe de mai multe milioane kilometri de Pămînt. De asemenea, o impresionantă realizare a științei și tehnicii sovietice o constituie fotografierea pentru prima oară în istoria omenirii a părții invizibile a Lunii, precum și dovada că Luna nu are cîmp magnetic. Sau obținut date fundamentale asupra compoziției și spectrului energetic al particulelor ce compun frînturile de radiație din jurul Pămîntului, descoperite cu un an înainte cu ajutorul sateliților artificiali. Realizările din acest domeniu

Sverdlovsk — Paris

Anul trecut în paginile ziarului „L'Humanité” a fost inserată o scurtă notiță: „Viktor Koreskov din Sverdlovsk, strada Narodnaia Volia nr. 66, U.R.S.S., vrea să facă schimb de timbre cu jilatelii francezi”.

Răspunsul nu s-a lăsat așteptat. După o săptămînă, factorul a adus la adresa indicată primele scrisori — 13 la număr. De atunci, urajul de plicuri a crescut mereu, ajungînd azi la 1.500.

Ce le scriu celor doi jilatelii sovietici prietenii lor necunoscuți?

Parizianul François Sivardi este cizmar. Avea 19 ani cînd, în timpul războiului, a nimerit într-un lagăr de concentrare fascist, unde s-a împrietenit cu un prizonier sovietic.

„Mulți dintre noi ajunseseră la o stare de degradare aproape animalică; dar tînărul meu prieten Ivan, a știut să-și păstreze înaltele calități omenești, credința neștrămătată în idealurile patriei lui — scrie Sivardi.

Numărul scrisorilor a crescut foarte mult în ultimele luni, cînd poporul francez se pregătește să-l înîlțime cu inima deschisă pe N. S. Hrușciov.

„Koreskovii le răspund tuturor. Din Sverdlovsk pornesc zilnic spre Paris și Bordeaux, ca și spre alte orașe mari și mici ale Franței, scrisori, flori de piatră din Ural, păpuși-matrioșki, timbre cu imaginea Lunii-ului și a porumbelului păcii.

A. G.

In avangarda științei mondiale

de
prof. dr. Valer Novacu

secretar științific
al Academiei R.P.R.

au cucerit admirația omenirii întregi și plasează știința sovietică pe primul loc în lume.

De cea mai mare însemnătate sînt rezultatele cercetărilor din domeniul semiconductorilor, care deschid posibilități cu totul excepționale de aplicație practică, mai ales în domeniul energetic. Din referatul prezentat de acad. A. Ioffe rezultă că au fost studiate semiconductoare gazoase care permit transformarea energiei termice în electricitate în proporție de 60 la sută, ceea ce va permite să se obțină mult mai multă energie electrică decît prin mijloacele cunoscute azi (dinami, turbine generatoare). Fizica semiconductorilor dezvoltată în U.R.S.S. deschide perspective noi, revoluționare prin aplicațiile posibile în dezvoltarea energetică. Cu ajutorul semiconductorilor Soarele e pe cale să devină o sursă de energie mult mai ieftină decît cărbunele, țițeiul sau hidrocentralele, ori reactoarele nucleare.

Menționăm apoi rezultatele obținute de fizicienii sovietici în studiul plasmelor fierbinți. Cu instalații speciale unice în lume ca „Ogra” s-au obținut temperaturi de cîteva milioane de grade. Aceste cercetări, în care Uniunea Sovietică ocupă un loc de frunte, reprezintă jaloane menite să conducă spre realizarea reacțiilor termionucleare dirijate, care vor marca cea mai mare revoluție în domeniul energetic.

De asemenea, menționăm realizarea unui radiotelescop uriaș cu ajutorul căruia s-a studiat structura galaxiei. În special a fost descoperit și studiat nucleul central al acestei galaxii, ceea ce are o importanță deosebită pentru astrofizică și cunoașterea formării stelelor și a planetelor.

Au fost obținute de asemenea rezultate remarcabile în studiul substanțelor fiziologice active, în instalațiile nou înființate (Institutul de compuși naturali și Institutul de biologie radiativă și fizico-chimică). Astfel au fost obținuți înlocuitori sintetici ai singelui, substanțe anticoagulante ale singelui, substanțe antisclerotice, preparate cu activitate antituberculoasă, substanțe active care posedă proprietatea de apărare împotriva radiațiilor ionizante. Aceste descoperiri au o deosebită importanță pentru protecția sănătății oamenilor și a vieții omenirii.

În anul ce s-a scurs microbiologii sovietici au realizat mijloacele ce permit să se obțină hormoni de înaltă activitate. S-au transmis industriei sovietice metode pentru obținerea unor fermenți bacteriale, importante pentru industria alimentară și un puternic stimulator pentru creșterea plantelor. Aceste realizări sînt de cea mai mare importanță pentru ridicarea nivelului de viață în continuă creștere în Uniunea Sovietică.

În sfîrșit, în această succintă enumerare a unora din strălucirile realizări ale științei sovietice în cursul anului trecut, trebuie să menționăm realizarea în serie a celor trei rapide mașini electronice de calcul din lume — „M-20”, care deschid perspective uriașe de aplicație în cele mai felurite domenii ale industriei și economiei.

Știința sovietică, pusă în slujba păcii și progresului, cunoaște o înflorire fără precedent în istoria omenirii. Mărețele ei realizări sînt înănturii ale forței invincibile pe care o reprezintă știința cînd este legată organic de viața și năzuințele milioanei de oameni, constructori-eroi ai celui mai luminos țel al omenirii — societatea comunistă.

Totul e nou, totul trebuie fotografiat!

Cu turiști suedezi prin orașe sovietice

Am călătorit mult în Uniunea Sovietică, de-a lungul și de-a latul țării. Am fost în Extremul Nord și în Extremul Orient, am vizitat Asia Centrală și Karelia, Uralul și Transcarpatia. Am consultat mormane de ghiduri și cărți, am umplut cu însemnări nenumărate cartele, am turnat kilometri de peliculă Credeam că-mi cunosc țara. Și totuși iată că, de curând, am descoperit-o sub un unghi nou, sub alte aspecte, sesizate de niște simpli suedezi, un grup de turiști pe care l-am însoțit de-a lungul călătoriei în Uniunea Sovietică.

Am făcut cunoștință la Leningrad; sosi- seră tocmai din Stockholm, pe bordul pachetului „Baltika”. Primirea lor, ca multe altele, s-a desfășurat după tipic: flori, stringeri de mină, urări de bun soșit, priviri curioase aruncate în jur.

Aparatele fotografice și de filmat au intrat în funcțiune încă de la sosire. Ca de altfel și întrebările.

— Fontanka este un canal, sau un râu?

— Ce semnificație au plăcile de bronz sau marmură fixate pe case?

— Pentru ce mulți dintre arbori sînt lipsiți de coroană? Am auzit c-ar fi fost sîrtecați de artileria germană. E adevărat?

— În autobuz s-a așternut tăcerea: suede- zii încearcă să-și închipuie războiul. Aș vrea să-i ajut, să le povestesc din propriile- mi amintiri. Dar cum? Să le descriu blo- cada? Iată însă că electricianul Paul Mile- stad mi-o ia înainte.

— Pe-atunci aveam nouă ani. Locuim în sudul Suediei, și deseori mi se părea că vîntul aduce pe aripile lui ecurile ca- nonadei de la Leningrad...

— Privirile caută să cuprindă cît mai mult: străzechile felinare ale străzilor, scuaru- rile și podurile aruncate peste canale, mi- nunatele clădiri ale orașului...

— Acum înțeleg de ce voi, rușii, n-ați vrut să predați Leningradul inamicului — întră în vorbă și ajutorul Gustav Hellqvist.

— Noul grup de oaspeți ai Uniunii Sovieti- ce, douăzeci și șase la număr, lucrează la editura social-democrată „Folket i Bild” („Poporul în imagini”) și au felurite me- serii: unul este vinzător de ziare, altul re- dactor, un al treilea legător, un al patru- lea, linotipist...

— Înainte de a-și părăsi țara au mai avut timpul să citească în revista „Folket i Bild” un articol intitulat „Perdeaua de fier continuă să existe”, scris de ziaristul suedez Ulf Nilsson.

— Printre principalele afirmații făcute de acest ziarist în susamintitul articol s-ar număra și următoarele. Primo: „cortina de fier continuă să existe sub forma dificul- tăților de netrecut în ce privește stabilirea de contacte, sub forma neîncrederii și a fricii”. Secundo: „preocupările omului so- vietic sînt „limitate”: pentru el existența se rezumă numai și numai la muncă. Nici o distracție, cu excepția afișelor avînd ca temă septenulul, a filmelor despre o mun- că și mai îndirjită și a cabinetelor de lec- tură cu propaganda lor ateistă...”

— Statisticile ca și cifrele oricărui bule- tin ar fi suficiente pentru a dezminți

aceste afirmații. Nu m-am folosit însă de ele deoarece atunci cînd s-au hotărît să ne viziteze țara, atît noii mei prieteni suedezi cît și dl. Nilsson, probabil că nu le cu- noșteau. Așa că m-am mărginit la fapte, la faptele cu care toți au avut de-a face, indiferent dacă dl. Nilsson a vizitat maga- zinul alimentar nr. 5 iar colegii săi de la „Folket i Bild” pe cel de la nr. 7, dacă primul i-a cunoscut pe copiii dintr-o tabă- ră din împrejurimile Moscovei iar ceilalți pe cei din Leningrad, sau dacă unul a hoinărit prin noile cartiere sud-vestice ale Moscovei, iar ceilalți prin Ceremușki.

— Afară prinde să pogoare inserarea. Străbătem Leningradul la o oră de mare aglomerație. Mulțimea se înghesuie în fața cinematografului, unde rulează coproduc- ția americano-italiană „Război și pace”. În fața monumentului lui Petru cel Mare o față se plimbă nerăbdătoare: probabil, o întîlnire. Dinspre clubul marinarilor străni răzbate gălăgie, iar dintr-o casă de pe bulevardul Kirov ajung pînă la noi acor- durile unei melodii. Subit interesați suede- zii ciulesc urechile: au recunoscut trompe- ta lui Louis Armstrong. După care intră într-un magazin dintr-un cartier măr- ginaș, unde vînzătorii le oferă, la alegere, peste două sute de modele de țesături.

— Rînd pe rînd se succed insulele Kirov, parcul de cultură și odihnă. Intr-o mică sală de dans din parc au loc cursurile, în alta, mai mare, peste trei mii de persoa- ne dansează în ritmul unei orchestre de instrumente electrice.

— Trenul spre Moscova pleacă la orele 21,30. După ceas ar trebui să fie noapte, dar Leningradul, ca de altfel și Stockho- lum, se află în perioada nopților albe, așa că în compartimentul lui Georg Johansson e lumină ca ziua. Călătorii nu pot închi- de ochii și conversația continuă pînă-n zori. De data aceasta se discută, cu nu mai puțină însușire, despre codul so- vietic al muncii, despre pensii, concedii.

— Și iată-ne ajunși la Moscova, unde, de asemenea fiecare zi a fost bogată în im- presii: o întîlnire cu redactorii de la re- vista „Ogonok”, băi de soare pe plaja de la Himki, vizită la „Gastronom” și la Ex- pozitia realizărilor economiei naționale, re- cepție la Asociația U.R.S.S.—Suedia etc., etc.

— Uriașele voastre construcții, admira- bilele performanțe stabilite de știința și tehnica, de arta sovietică ne sînt tuturor cunoscute — declară suedezi. Am vrea însă să vedem, să cunoaștem viața de fie- care zi a oamenilor sovietici.

— Și iată-ne discutînd despre viața coti- diană, despre modul cum își petrec timpul liber cetățenii sovietici.

— Ați vizitat noile cartiere ale Leni- gradului — am început să le explic — cartierele de sud-vest și Ceremușki din Moscova, de asemenea orașul muncitori- lor tipografi. Ați intrat într-un aparta- ment nou-nouț. Era confortabil, nu-i așa? Apoi, sprijiniți de balustrada de granit de pe colinele Lenin, ați admirat uriașele lu- crări de construcție care se desfășoară în Moscova. Vă mai amintiți de tinerii aceia pe care i-ați întîlnit? Erau funcționari ai Institutului de igienă Erisman. Cu ajuto- rul unor instrumente ultra moderne stu- diau microclimatul cartierului.

— Ați văzut că fiecare bloc de locuințe dispune de spălătorie, bibliotecă, sală de cinema, de dans și restaurant care ser- vește masa la domiciliu. Dar magazinul din Ceremușki?

— La tipografia „Pravda” ați întrebat-o pe Maria Prozorova, o simplă muncitoare, cît ține ziua de lucru. „7 ore” v-a răspuns dînsa. Dar de concertul de varietăți pre- zentat de artiștii georgieni vă mai amintiți? Teatrul, construit pentru 3.000 de persoa- ne era parcă gata-gata să se năruiască, așa de multă lume participa la spectacol. Și n-a fost ceas, la Moscova sau la Leningrad, fără ca oamenii de pe stradă să nu vă stringă prietenește mîinile, să nu răspun- dă la întrebările voastre, să nu vă poșteas- că la ei acasă. Nilsson vorbește de o așa zisă „cortină de fier”, dar, precum se vede, vă veți înapoia în patrie cu geaman- tanele pline de adrese, fotografii și da- turi.

A. Pistunova

AURUL

De jur-impresur o pustietate de început de lume. Numai două siluete pierdute în imensitatea peisajului: Salat Mihailovici Abaev, geolog principal la Direcția geografică din Seimecan, și eu. Biplanul „Annuška” cu care am venit, s-a mistuit în zare. Incerc senzația ciudată că am rămas izolat de restul lumii. Mă aflu singur, față în față cu taiga enigmatică...

— După socotelile noastre, în locurile spre care s-a îndreptat expediția, trebuie să fie aur. Un zăcămint nou! — spune Abaev.

Ochii geologului sînt căprui, dar cînd și i întoarce spre soare se aprind parcă în ei firisoare de aur.

— Aurul! Cea mai mare răsplătă a geologului pen- tru toate zilele și nopțile de nesomn!

Cu rucsacurile în spinare, în care avem cîte un schimb, citeva pachete de ciocolată și un colț de piine, o pornim la drum. Dar deodată, cînd ni-e lum- mea mai dragă, ne trezim în apă pînă la genunchi. Perfide locuri!

Golim cizmele de apă și schimbăm moletierele. După vreo jumătate de oră, Salat Mihailovici se oprește:

— Incep afurisitele de mușuroaie.

— Încă nu știu ce înseamnă asta și-mi dă mina să admir valesa presărată cu mușuroaie imense. Așa aco- perite cu tufe dese de rogoz cum sînt, par niște co- coașe de cămilă. Dar cînd începe coborișul îmi vine tot mai mult să cred că chiar și în iad trebuie să fie drumuri mai bune.

— În schimb mergi pe un pămînt care n-a mai fost călcat de picior de om. Ce sentiment plăcut! — se entuziasmează Abaev.

— Are dreptate! Să te simți deschizător de drumuri, să umbli pe un pămînt care n-a fost atins de civiliza- ție, pe un pămînt bîntuit de furtuni, spălat de ploa, cutreierat de fiare sălbătice, pe un pămînt care încă nu stie ce-i omul... Peste foarte puțină vreme însă acest pămînt va fi trezit din somnul milenar, tainele îi vor fi descifrate...

Mergem mai departe, luptînd din greu cu taiga. Temperatura scade brusc. Am îmbrăcat pufoaicele,

dar frigul se facetot mai pute

aprindeam un foc zdravăn de vre

...In zori ceața se ridică. Ne după patru ore, ajungem în sfîrșit unde ni se oferă îndată o

— Nu, mai întii să văd aurul tepta — spune nerăbdător Abaev

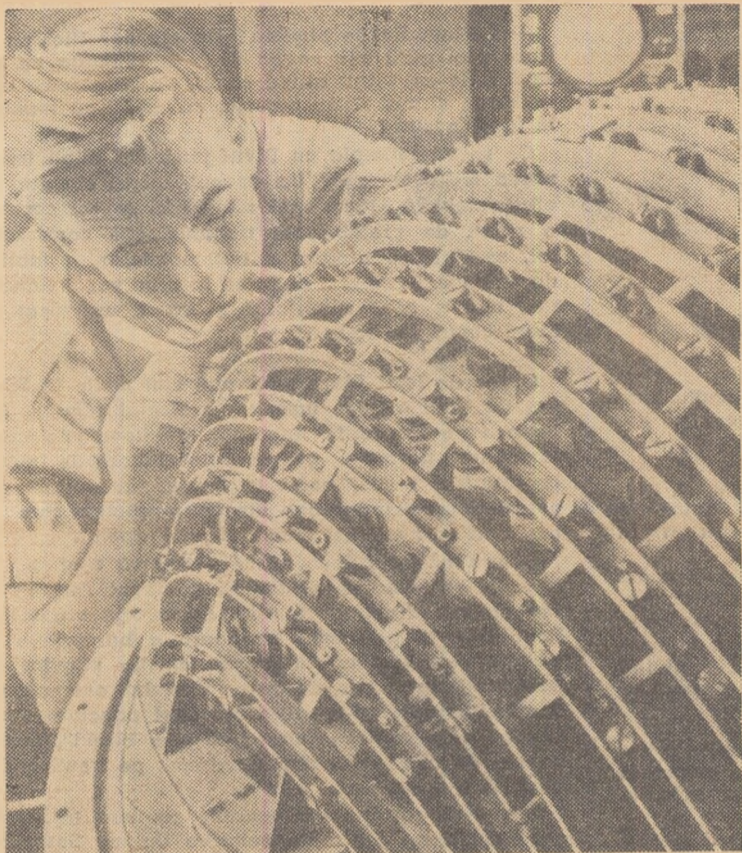
Cu mișcări nervoase, care-i trăpliculețul din hirtie groasă. Înă mai mic, ca de farmacie, în co- tele galbene. Aur! Aurul de care g că sînt roze de soare răcite și inghețului veșnic.

— Incepe o discuție profesională unde a fost găsit, cite grame au după datele preliminare, se po descoperit un nou zăcămint.

Nu degeaba a ținut Abaev cu aici. Instinctul lui de vechi geolo- locuri se poate afla a „recoltă” tru recolta asta s-au trudit mult aici, și cei care au fost la in- geologice, au făcut primele cala

Ce greu a fost scos la supra- de aur care strălucește în palm cina lui, Mihail Gusarov a fost pustiiul de gheață al Kolimeii, niște băștinași; din pricina lui versat riul dezbrcat și descăli- cînd apa îngheța în juru-i; Jelmin și Viktor Petrov au străl- de kilometri cu plutele, luptînd- beriene și riscîndu-și viața în fi-

Dar cele două prietene Lidia kova? Le-am văzut odată vara- tr-o expediție obișnuită. Leorae rucsacurile încărcate cu mostre dea necruțător. Bluzele le erau fenită. Lidia și Ella i-au tăiat f- zînd că are să le fie mai ușor- cizmelor le-au ros picioarele pi- lar peste citeva zile, cînd am Klimova, o femeie fermecătoare dinți sculptori, mi-a vorbit mai

Ultrasunetele pătrund tot mai hotărât în știință și tehnică, în viața de toate zilele. La Institutul de acustică al Academiei de Științe a U.R.S.S. sînt instalate puternice aparate de concentrare a ultrasunetelor

Sfîrșitul cifrelor astronomice ?

Viața a apărut pe Pămînt acum aproape cinci ani; de la apariția omului au trecut vreo 20 de ore; de cîteva minute urmașul maimuței a început să scrie...

Da, nu e nici o greșală! Ați citit bine. Omul există de 20 de ore; e vorba însă, de ore galactice care fac parte dintr-un nou sistem de măsurare a timpului în care un an este egal cu o revoluție completă a Galaxiei în jurul axei sale. Sistemul acesta e folosit de astronomi pentru a evita, măcar în parte, cifrele... astronomice.

Istoria măsurării timpului e pasionantă. Ea a început de mult, cu umbra de pe cadranele solare și șuvița de nisip ce se scurgea în clepsidre. De atunci, nevoia de precizie a determinat continua perfecționare a mijloacelor de măsură ajungîndu-se în era atomică la milioane de secundă și la ora siderală exactă.

Este tema unei interesante cărți apărute anul trecut în U.R.S.S. cu titlul: „Cum se măsoară timpul” de F. Zavelski.

UN PROIECT TEMERAR:

Turnul înalt de 160 de km

Există multe construcții înalte pe Pămînt, dar n-a fost încă ridicat un turn al cărui vîrf să se piardă în înălțimile siderale.

Din timpuri străvechi oamenii au înălțat monumente arhitectonice menite să immortalizeze diverse evenimente. Printre primele monumente de acest fel sînt așa zisele menhire, simple blocuri de piatră înfipite în pămînt, care evocau bătălii, victorii și alte fapte însemnate. Mai tîrziu, odată cu perfecționarea prelucrării pietrei au apărut monumente ce uluiesc și astăzi prin măreția lor.

Să ne amintim, de pildă, de piramida lui Keops, înaltă de 147 metri, la care, după spusele lui Herodot, au lucrat 100.000 de sclavi, de pagodele chinezești și indiene, de uriașele construcții ale popoarelor din America de Sud, de catedralele de la Rouen, Strasbourg sau Colonia, care sînt tot atîtea mărturii ale măiestriei arhitecților de-a lungul veacurilor. De-abia prin secolul XIX, a început să fie folosit oțelul în construcția turnurilor. Cu prilejul expoziției de la Paris, din anul 1889, a fost inaugurat turnul Eiffel, înalt de 300 de metri, socotit mulți ani drept o capodoperă inegalabilă.

Astăzi, însă, mijloacele tehnice perfecționate permit nu numai construirea unor turnuri de această înălțime, ci și a unor clădiri utilitare, întinse pe suprafețe de cîteva hectare

Iată, de pildă, universitatea Lomonosov din Moscova, al cărei corp central are o înălțime de 240 metri. Vo'umul total al clădirii este de 2.200.000 metri cubi suprafața pardoselilor de 42,5 ha, lungimea coridoarelor este egală cu distanța București-Predeal, iar suprafața fațadelor este de 1.350.000 m.p. Pentru epoca în care trăim, epoca zborurilor cosmice și a energiei nucleare, înălțimea de 200-300 de metri pare, însă, cu totul nesatisfăcătoare. Tehnicienii se străduiesc să găsească noi materiale de construcție, noi metode pentru a se ridica tot mai sus. În Uniunea Sovietică este în curs de realizare un proiect îndrăzneț în apropierea Moscovei va fi ridicată o antenă de televiziune înaltă de 500 de metri. Ea va fi executată din țevi metalice sudate, în forma unui trunchi de piramidă cu 8 laturi.

Se vor opri apoi constructorii la înălțimea de 500 metri? Nicidecum! Încă în 1936, un savant sovietic, profesorul Pokrovski a re'atat despre proiectul unui turn înalt de peste 100 de kilometri. În 1959, el a reluat proiectul, precizînd posibilitățile tehnice de execuție ale unei astfel de construcții. De fapt, cuvîntul „construcție” în accepțiunea lui actuală, nu este, în acest caz, termenul cel mai potrivit. Cînd spunem

Sticla — material fragil? Nicidecum!

Știați că din sticla produsă în Uniunea Sovietică numai într-un singur an s-ar putea construi un pod de la Pămînt la Lună, lat de o jumătate de metru?

Sticla, acest material indispensabil oricărei construcții, e cunoscută și folosită de multă vreme. Dar de-abia în zilele noastre oamenii au învățat să o prețuiască la adevărata ei valoare și să o utilizeze în cele mai diferite domenii. Betonul și sticla au devenit elementele principale ale construcțiilor moderne, iar în ultima vreme sticla s-a alăturat oțelului, în vederea aceluiași scopuri.

Dar cîte alte întrebări nu sînt date acestui material foarte plastic și, în același timp, foarte rezistent!

Ați auzit de odoane din sticlă? Ele sînt de 10 ori mai rezistente decît cele din oțel. Pentru a se obține această rezistență, sticla e filată cu o viteză de 50 de metri pe secundă.

Sticla și astronomia! Cîte nu s-ar putea spune despre foloasele pe care oglinzile le-au adus astronomilor. Acum, savanții sovietici se pregătesc să construiască un telescop uriaș, cu oglinzi de 6 metri în diametru. Care vor fi posibilitățile noului telescop? Se știe că lumina parcurge distanța de la Lună la Pămînt într-o secundă și jumătate, iar de la Soare la Pămînt în circa 8 minute. Cu ajutorul telescopului în construcție se vor putea face observații asupra stelelor a căror lumină ajunge pe pămînt în 2,5 miliarde de ani.

Sticla și medicina! În cu-

rînd, industria optică sovietică va produce în serie un ac-microscop. De vîrf acului este fixat un obiectiv miniatural, avînd în interior un dispozitiv de iluminat. Introducînd acul în regiunea ce va fi supusă intervenției chirurgicale, medicul poate urmări, chiar în timpul operației, starea țesutului afectat.

În curînd, sticla va intra într-un aliaj de mase plastice, extrem de prețios. Din acest material se vor construi vagoane de cale ferată și șalupe, cisterne și țevi pentru conductele petroliere, mobilă și acoperișuri prefabricate. Cărămizile viitorului vor fi, de asemenea, din sticlă și astfel clădirile vor fi perfect luminate în cursul zilei, pentru ca noap-

tea să lumineze ele, străzile și bulevardele.

Acum 20 de ani, cunoscuta maestră a sculpturii — Vera Muhina, scriitorul Alexei Tolstoi și acad. V. Kacialov au lansat un apel pentru fabricarea și folosirea sticlei decorative. În urma acestui apel, au apărut stelele Kremlinului, cabestanul Universității din Moscova, coloanele de cristal, înalte de 5 metri, care împodobesc stația de metro „Avtovo” din Leningrad. Și poate că, în viitorul apropiat monumente de cristal vor decora piețele orașelor.

Deși trăim în epoca maselor plastice, sau poate tocmai pentru că trăim în epoca maselor plastice, sticla devine un material de utilitate tot mai largă.

A. Z.

O lume mirifică: expoziția sticlei, de la Moscova

„construcție” ne gîndim imediat la piatră, beton, oțel, pe cînd aici e vorba de materiale cu totul diferite.

Ce s-ar întimpla dacă la construirea unui turn de peste 100 de kilometri s-ar folosi materiale obișnuite? Chiar dacă s-ar utiliza un material extrem de ușor și de rezistent care să suporte o presiune de 10.000 tone pe metru pătrat, chiar dacă baza construcției ar avea o suprafață de peste 1.000 de metri pătrați și platforma superioară numai de 10 metri, turnul s-ar năruși cînd ar atinge înălțimea de 106 kilometri. În afară de asta, nu s-ar putea găsi nici terenul potrivit, pentru că nici chiar solul granitic nu suportă o asemenea greutate. În pofida acestor fapte, profesorul Pokrovski preconizează construirea unui turn înalt de 160 de kilometri, cu un diametru, la vîrf de 390 de metri.

Pentru realizarea acestui proiect ar trebui să fie folosite metode și materiale de construcție cu totul noi. Metoda pe care vrea s-o utilizeze savantul sovietic este aceea a „arhitecturii aerostatice” adică folosirea unei pelicule de masă plastică umflate în chip de balon.

Cînd auzim cuvîntul „peliculă”, sîntem tentați să ne imaginăm un material plastic foarte subțire, transparent. În cazul nostru, „peliculă” ar avea, la înălțimea de 20 km, o grosime de... 6,5 metri.

Baza „turnului balon” ar trebui să aibă un diametru de 102 km. Construcția ar avea forma unui cornet acustic ceea ce ar reduce considerabil tensiunea provocată de greutate. Vîntul cel mai puternic n-ar constitui o primejdie pentru turnul lui Pokrovski, dat fiind că un sistem complex de cabluri rezistente i-ar asigura stabilitatea.

Să vedem cum ar urma să se desfășoare lucrările de construcție.

Pe sol ar fi așezat în mari cercuri concentrice învelișul, sau mai exact peretele dublu, de masă plastică, al turnului. Pereții dubli ar fi umpluți cu hidrogen, care are o greutate de 15 ori mai mică decît aceea a aerului. Treptat, pereții ar fi umflați și turnul s-ar ridica în azur, ca pomșorul mango din exhibițiile fahirilor indieni. Presupunînd că turnul ar fi gata, ar fi firesc să ne punem și întrebarea: cum am putea ajunge în vîrfurile lui? Profesorul Pokrovski a prevăzut și acest lucru. În centrul turnului ar fi instalat un ascensor original, alcătuit dintr-o coloană umplută cu heliu, în interiorul căreia ar fi înălțate baloane cu năclă, umplute cu hidrogen

Și acum, să ne oprim asupra altei întrebări puse

adeea profesorului Pokrovski: este oare utilă construirea unui asemenea turn? Este oportună realizarea unui asemenea proiect astăzi, cînd sateliții artificiali ai Pămîntului ne furnizează atîtea date despre atmosferă?

Răspunzînd întrebărilor, profesorul Pokrovski a demonstrat că o construcție înaltă de 160 de kilometri ar permite obținerea unor date de o excepțională valoare pentru dezvoltarea anumitor ramuri ale științei. Astfel, din vîrfurile turnului s-ar putea studia razele Roentgen emise de Soare și de stele, radiația cosmică în stare pură, la această înălțime. S-ar putea cerceta fenomenele de magnetism, acțiunea micrometeoritelor și s-ar face observații astronomice foarte precise. Cu ajutorul telescopelor instalate în turn s-ar obține imagini foarte clare ale Lunii și planetei Marte. De asemenea, de aici ar putea fi urmărite și chiar ghidate decolările și zborurile navelor cosmice. În afară de asta, nu trebuie să uităm că la o înălțime de 160 km presiunea aerului reprezintă doar a milioana parte din presiunea de la sol; scăderea considerabilă a presiunii indică existența unui vacuum aproape perfect. Pentru fizicieni, posibilitatea efectuării unor experiențe în asemenea condiții este de neprețuit.

Telescoapele, radiotelescoapele și celelalte aparate și instrumente instalate în vîrfurile turnului-gigant vor furniza deci informații științifice de excepțională valoare.

Poate că în ciuda explicațiilor și a datelor tehnice înșirate mai sus, proiectul profesorului Pokrovski ne apare totuși ca o utopie. Dar sînt atîtea și atîtea lucruri care pînă nu de mult ni s-au părut de domeniul fanteziei și care astăzi au devenit fapte de necontestat. Realizările timpului nostru, succesele răsunătoare ale oamenilor de știință din cele mai felurite domenii ne îndreptățesc să credem că și un proiect ca acela al profesorului Pokrovski ar putea fi înfăptuit.

Radu Nor

PIOTR GLEBOV

Datorită unui concurs de împrejurări fericite, actorului de teatru Piotr Glebov, cărui i se oferiseră nenumărate roluri episodice în filme, i s-a încredințat, deodată, rolul „de mare anvergură” al lui Grigori Melehov din trilogia cinematografică „Pe Donul liniștit”. Din viața complicatului personaj șolohovian, Glebov a demonstrat un talent viguros, dublat de reale calități cinematografice. Grigori Melehov i-a adus actorului o mare popularitate. Și astfel, Glebov a început să fie foarte solicitat de către cinești. Imediat după terminarea „Donului liniștit”, a fost distribuit în rolul oșterului Polovțev din filmul regizorului leningrădean Alexandr Ivanov — „Părinte desjelenit”. În momentul de față, Glebov turnează la studiourile „Lenfilm” în „Cerul Baltice”. În acest film el detine rolul eroului principal, maiorul de aviație Lunin, un viteaz apărător al Leningradului asediat de jasciști.

O COPRODUCȚIE SOVIETO-FRANCEZĂ:

Filmul „Normandie-Niemen”

Săptămîna trecută a avut loc la Paris premiera coproduției cinematografice sovieto-franceze „Normandie-Niemen”. Filmul, consacrat frăției de arme care a legat pe aviatorii sovietici și piloții escadrilei franceze „Normandie-Niemen” în anii celui de al doilea război mondial, a fost realizat de regizorul Jean Dréville. Scenariul a fost realizat de scriitorul sovietic Konstantin Simonov, scriitoarea franceză Elza Triolet și scenaristul Charles Spaak.

Cu ocazia premierei, ziarul l'Humanité a publicat un interviu cu doi dintre autorii francezi ai filmului: scriitoarea Elza Triolet și regizorul Jean Dréville.

„Curînd după încheierea păcii, un grup de aviatori din escadrila „Normandie-Niemen” mi-au adresat rugămintea să scriu un scenariu în care să fie evocată întreaga lor epopee din Uniunea Sovietică — povestește Elza Triolet. Subiectul era pasionant. Am început să adun materialul, să cercetez documente, să stau de vorbă cu piloții escadrilei. Prin 1956, regizorul sovietic Serghei Iutkevici m-a îndemnat să reiau proiectul. În același timp au început să se intereseze de povestea escadrilei și producătorii francezi. Din aceste proiecte s-a născut filmul „Normandie-Niemen”. Am început să lucrez la scenariu împreună cu Charles Spaak și Konstantin Simonov. Socotese că trio-ul nostru a reușit pînă la urmă să dobîndească rezultate satisfăcătoare. Și aceasta, pentru că fiecare dintre noi avea un cuvînt de spus, pentru că fiecare avea o viziune clară asupra celor ce urma să cuprîndă scenariul. Vroiam să facem un film de război despre o anumită escadrilă, un film care să nu fie propriu zis un documentar, dar nici o istorie romanțată. Trebuia să povestim într-un răstimp de maximum două ore, întâmplări ce se desfășuraseră de-a lungul unei perioade de trei ani. Trebuia deci să condensăm evenimentele reale, îngăduindu-ne unele libertăți în privința timpului și a spa-

țiului, a evenimentelor și a datelor geografice...

Toate episoadele scenariului nostru, chiar și cele mai romantice, corespund unor întâmplări reale, trăite.

Nici unul din conflicte nu este rodul imaginației: totul e real, fie că e vorba de sinistrele erori ce se pot produce în timpul luptelor aeriene atunci cînd cerul e acoperit de perdeaua compactă a norilor, fie că se referă la grava dilemă în fața căreia se află un pilot atunci cînd trebuie să aleagă între a-și salva viața sărînd cu parașuta sau a risca totul, pînă la moarte, pentru a-și ajuta tovarășul de arme sovietic, rămas fără parașută”.

Regizorul Jean Dréville relatează la rîndul său cu multă plăcere despre colaborarea cu cineștii sovietici. „Cinematografia sovietică, metodele sale, constituiau pentru mine un mister — mărturisește J. Dréville. Iată de ce pentru toți francezii din echipa noastră, primul contact cu sovieticii a fost cu adevărat o revelație. Colaborarea

a fost foarte plăcută, mai ales prin legăturile personale pe care ni le-a prilejuit. La început se putea observa de ambele părți o curiozitate mutuală, francezii dorind să vadă mai întîi cum lucrează sovieticii și invers. După trei zile însă, am început să lucrăm împreună, fără a mai ține seama de diferențele de temperament și de metodă. Firește, filmul nostru este o sinteză a realității. Într-un film anterior îmi alesesem interpreții chiar dintre eroii întâmplării, care se petrecuseră în realitate. De data aceasta, însă, eroii reali erau mult mai în vîrstă față de perioada cînd se desfășoară evenimentele filmului. Am ales actorii cu deosebită grijă, în funcție de personajele din viață. Am refuzat din principiu figurile foarte cunoscute publicului deși ele aparțin unor celebrități. În schimb, joacă în film excelenți actori, foarte apreciați în teatru și cinematografie ca Gianni Esposito, Marc Cassot, Pierre Trabaud ș.a.”.

Moment din filmul „Normandie-Niemen”

Filmul

În studiourile „Lenfilm”

Turnarea filmului „Cerul Baltice”, a început încă din toamna trecută. Filmul, o ecranizare după cunoscutul roman al scriitorului N. Ciukovski, va prezenta momente din lupta pentru apărarea Leningradului, în timpul celui de al doilea război mondial. Echipa condusă de regizorul V. Vengherov a petrecut mai multe luni într-un sat de pescari din preajma Golfului Finic, unde s-au filmat exterioarele. De curînd, echipa s-a întors la Leningrad, iar turnarea continuă pe câteva străzi ale orașului, unde se reconstituie întâmplările petrecute în perioada blocadei. Printre interpreții filmului se află actorii Piotr Glebov, Mihail Ulianov, Mihail Kazakov, Rolan Bikov ș.a.

S-a terminat turnarea primelor două serii ale „Pămîntului desjelenit”, a cărui premieră a și avut loc zilele acestea în mai multe orașe ale Uniunii Sovietice. Între timp, unul din platourile „Lenfilmului” a fost amenajat pentru filmarea primelor secvențe ale filmului „O nouă zi”, dedicat vieții satului colhoznic din zilele noastre. O temă asemănătoare este abordată și de regizorul I. Frid, care lucrează la filmul „Dureri străine”.

În pavilioanele „Lenfilmului” se realizează și două filme-spectacole: opera „Dama de pică” de Ceikovski, în interpretarea Teatrului de operă și balet „S. M. Kirov” și spectacolul teatrului de dramă „Pușkin” cu piesa „Moartea unui comis voiajor” de Arthur Miller, avînd ca principal interpret pe actorul Iuri Tolubeev. Printre noile producții ale studiourilor leningrădene se numără și comedia: „Atenție, bunicuțo!”. Filmul „Cin-tece de pe Neva” are o distribuție originală, fiind interpretat de membrii citorva colective de artiști amatori și de un singur actor de profesie — renumitul comle Serghei Filippov. La „Lenfilm” turnează în prezent și cîțiva dintre actorii cei mai îndrăgiți de publicul românesc, printre care Alexei Batalov și Liudmila Gurcenko.

Actrița Inna Kmit, pe care spectatorii noștri au ocazia s-o admire zilele acestea în comedia „Ea te iubește” este și eroina filmului „Puterea aurului”, o transpunere cinematografică după romanul cu același nume al scriitorului clasic rus Mamin Sibiriak. În clișeu: Inna Kmit în rolul Anusiei din „Puterea aurului”

REFLECTOR

La o recentă conferința de presă, la care au luat parte ziaristi sovietici și străini, regizorul Serghei Gherasimov a înfățișat perspectivele dezvoltării cinematografiei sovietice în anii septenaliului. Așa cum a arătat S. Gherasimov, dacă pînă acum producția de filme artistice create de studiourile sovietice a jîngea pînă la 120 de filme anual, în 1965 ea va atinge cifra de 1.000 de filme. Întrebat despre propriile-i proiecte, regizorul Gherasimov a declarat că dorește să anticipeze, într-un film artistic, realizarea îndrăznețului proiect de construire a unui baraj peste strîmtoarea Bøhring.

O delegație de cinești sovietici condusă de regizorul Ivan Piriev a asistat la premiera pariziană a filmului „Normandie-Niemen”. Printre membrii delegației se aflau interpreții sovietici ai filmului — actorii N. Ribnikov și V. Gusev și foștii ofițeri ai escadrilei „Normandie-Niemen” A. Golubev și S. Agavelian.

Ariadna Șenghelaia, talentata interpretă a Tatianei din filmul „Evghenij Oneghin” este protagonista noii coproduții sovieto-albaneze „Furtună”, unde apare în rolul partizanei Zana. Întorcîndu-se din Albania, unde a lucrat neîntrerupt timp de mai multe luni, A. Șenghelaia a declarat că pentru dînsa, ea și pentru toți membrii echipei de filmare, „Furtuna” a însemnat o adevărată școală a curajului. Căci pentru a reda lupta partizan-

lor albanezi în anii ocupației fasciste, realizatorii și interpreții filmului au trebuit să eșcafadeze culmile prapăstioase ale Alpilor albanezi și au avut de înfruntat geruri și furtuni.

În studiourile științifice din Moscova — „Mosnaucifilm” — a fost terminat recent documentarul în culori „Călătorie în lumea electronicii” care înfățișează interesantele mașini și aparate expuse în pavilionul „Radioelectronica” al Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. În același studiu se mai află în lucru filmele „Inițiativa celor din Vladimir”, în care este prezentată munca colectivului uzinei de tractoare din orașul Vladimir, care s-a angajat să îndeplinească prevederile septenaliului înainte de termen; un documentar închinat activității constructorilor organizației intercolhoznice din Elninsk ș.a.

Cu prilejul aniversării a 90 de ani de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin, în studiourile de știință popularizată din Leningrad sînt în curs de turnare două filme. Cel dintîi, este consacrat ultimei perioade petrecute de Vladimir Ilici Lenin în ilegalitate, în preajma Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Filmul înfățișează casa în care a locuit Lenin, lucrările redactate în acest răstimp. Al doilea documentar se ocupă de începuturile mișcării muncitorești din Rusia, înfățișînd organizarea primelor cercuri marxiste.

Casele prieteniei romîno-sovietice

Casele prieteniei romîno-sovietice A.R.L.U.S., sînt centre de răspîndire a științei și culturii sovietice, de stringere a tradiționalelor legături prietenești dintre popoarele romîn și sovietic.

Înfățișăm, alături, o parte din activitatea desfășurată în ultimul timp de Casele prieteniei din Oradea și Orașul Stalin, precum și spicuri din programul pe luna martie al Casei prieteniei din Craiova, recent înființată.

Oradea

Printre manifestările organizate în cursul lunii februarie de Casa prieteniei romîno-sovietice din Oradea se numără conferința „Aniversarea semnării tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală între U.R.S.S. și R.P.R.”, concursurile „Sportul romînesc și sovietic” și „Relațiile culturale romîno-ruse de-a lungul veacurilor”, o seară a prieteniei organizată pentru elevii și profesorii școlii populare de artă etc.

De succes s-au bucurat și expunerile unor turiști care au vizitat orașele Kiev, Moscova, Leningrad, Ialta, Soci și Odesa.

Orașul Stalin

Interesante manifestări au avut loc în februarie și la Casa prieteniei romîno-sovietice din Orașul Stalin.

Sute de oameni ai muncii au participat, de pildă, la conferințele cu caracter științific intitulate „Cosmobiologia, o nouă știință” și „Racheta cosmică: combustibil și dirijare” ținute de profesorii universitari Darie Parascan și Vasile Parpală, „Perspectivele zborului cosmic”, „Televiziunea în U.R.S.S.”, „Știința sovietică despre originea și evoluția corpurilor cerești”.

Un mare număr de oameni ai muncii din oraș a participat la conferințele și jurnalele de actualități politice, economice și culturale sovietice. De o apreciere deosebită s-a bucurat expunerea

„Probleme ale situației internaționale”, prezentată de tov. Florea Neacșu, redactor-șef al ziarului „Munca”; „Etica tineretului sovietic”, ținută de tov. Valeriu Munteanu, secretar al comitetului orașenesc U.T.M. și „Noutăți literare sovietice”, prezentate de prof. Dan Mihăilescu.

Și micii cetățeni ai orașului își au rezervată partea lor de program. Pentru ei Casa prieteniei din Orașul Stalin organizează săptămînal, sîmbăta și duminica, vizionări de filme.

Craiova

Inaugurarea Casei prieteniei romîno-sovietice din Craiova a avut loc joi, 25 februarie.

La festivitate au fost de față Ion Moraru, secretar al Consiliului General A.R.L.U.S., dr. Ion Birzu, președintele consiliului regional A.R.L.U.S.-Craiova, prof. univ. Alexandru Buia, rector al institutului Agronomic, personalități ale vieții obștești, un numeros public.

Tov. Ion Moraru a ținut expunerea „Prietenia romîno-sovietică cauza întregului nostru popor”. A urmat un program artistic inaugural, prezentat de Filarmonica de stat „Oltenia” și Ansamblul „Nicolae Bălcescu”.

Pentru luna martie, Casa prieteniei romîno-sovietice din Craiova a prevăzut în program manifestări menite să facă cunoscute oamenilor muncii din orașul Craiova realizările științei și culturii în U.R.S.S., să popularizeze înțeleapta politică de pace promovată de guvernul Ununii Sovietice.

Al. B.

Primăvara 1960

Moda este un lucru serios și o femeie frumoasă îmbrăcată nu este rezultatul întâmplător al unei fantezii sau al unor fericite coincidențe, ci al unor eforturi colective. Mă gîndeam la acest lucru privind, deunăzi, ultimele fotografii cu modele de primăvara și de vară sosite la redacție de la Moscova.

...În sala de ședințe a Consiliului artistic al Casei de Modele din Moscova s-a strîns întreg colectivul. Pe o scenă puternic luminată, iată, a început ca la un spectacol perfect pus la punct defilarea manechinelor. Da, e un lucru foarte serios să hotărâști care va fi noua „linie” a modei, care vor fi ținuturile, culorile pe care le vor adopta atîtea și atîtea femei; să asortezi pălăriile, gențile, pantofii — toate obiectele complementare, impropriu numite „accesorii” dar și atât de indispensabile — factori determinanți în realizarea unui ansamblu vestimentar într-adevăr elegant.

Moda este, dacă vrei, un fel de regulament care va fi primit cu entuziasmul de milioane de femei numai cu condiția ca ele să-i recunoască oportunitatea. Ce se întîmplă în Uniunea Sovietică, atunci cînd este vorba despre acest capitol atât de important în viața noastră? Spre deosebire de țările occidentale, unde moda nu se discută, în U.R.S.S. ea face obiectul unor largi dezbateri, întîi în însuși colectivul de creație, apoi în rîndurile largi ale publicului. Cine mai poate afirma, așadar, că moda nu este un lucru cit se poate de serios? Dar să revenim la sala de ședințe a Casei de modele din Moscova.

Primul model, un adorabil „deux-pieces” de stofă, cu fusta dreaptă și jacheta scurtă, gen boiero, bordistă cu panglică

MODA

Ș A H

Viktor Korcinoi campion al U. R. S. S.

Șahistii bucureșteni își mai aduc aminte, desigur, de tînărul modest și făcut care, în 1954, a cîștigat după o luptă grea turneul internațional de la București. Acesta a fost debutul lui Viktor Korcinoi în arena internațională și, în același timp, primul său mare succes.

De atunci Korcinoi a luat parte la multe alte întîlniri internaționale, în cadrul cărora a obținut rezultate frumoase. El a participat cu regularitate la campionatele unionale, clasîndu-se mereu între primii, dar nicio dată n-a putut repeta succesul de la București.

Dar iată că ultimul campionat al Uniunii Sovietice, al XXVII-lea, care s-a terminat acum cîteva zile la Leningrad, a demonstrat că ascensiunea lui Viktor Korcinoi nu este încheiată. Infruntînd pe cei mai buni șahisti din U.R.S.S. (cu excepția campionului mondial Botvinnik, a candidatului la titlu Mihail Tal și a marelui maestru Paul Keres au fost prezente cele mai bune forțe: 8 mari maeștri și 12 maeștri dintre care cîțiva internaționali), Viktor Korcinoi a demonstrat o clasă de joc excepțională și, realizînd nu mai puțin de 14 puncte (din 19 posibile), a cîștigat titlul de onoare de campion al Uniunii Sovietice.

Impresia produsă de jocul lui Korcinoi în acest concurs a fost foarte bine rezumată de către Mihail Tal într-o interesantă declarație făcută corespondentului ziarului „Pravda”:

„Victoria lui V. Korcinoi în campionat este deosebit de convingătoare. El a jucat în toate partidele cu mult spirit de inițiativă. O mare impresie produce virtuozitatea lui Korcinoi în apărare. În unele partide el a intrat în poziții grele, dar datorită unei excepționale rezistențe și inventivității sale, a reușit să le cîștige”.

Clasamentul general al campionatului prezintă o impunătoare serie de nume. Pe locurile II-III găsim pe campionul de anul trecut Tigran Petrosian, și pe marele maestru Efim Gheller, la numai jumătate de punct de învingător. Urmează o surpriză: maestrul Baghirov din Baku s-a dovedit, cum spune Tal, „o fortăreață inexpugnabilă” pentru marii maeștri (n-a pierdut nicio partidă împotriva lor). El a totalizat 12 puncte, clasîndu-se pe locul IV.

Lista învingătorilor mai cuprinde pe L. Polugaevski (11½), I. Averbach (11), V. Smislov și M. Taimanov (10½), N. Krogius și B. Spasski (10), V. Simagin a făcut „meci nul” realizînd 9½ puncte (50%).

În afara rezultatului lui Baghirov, campionatul a mai oferit și alte surprize. Fostul campion mondial V. Smislov s-a clasat abia pe locurile VII-VIII și aceasta numai datorită efortului pe care l-a făcut în ultimele runde (din primele 13 partide a pierdut una și a făcut 12 remize), iar recentul învingător al turneului de la Riga, marele maestru Boris Spasski a obosit spre sfîrșitul concursului și a depășit cu greutate limita de 50%.

Constanța Manu

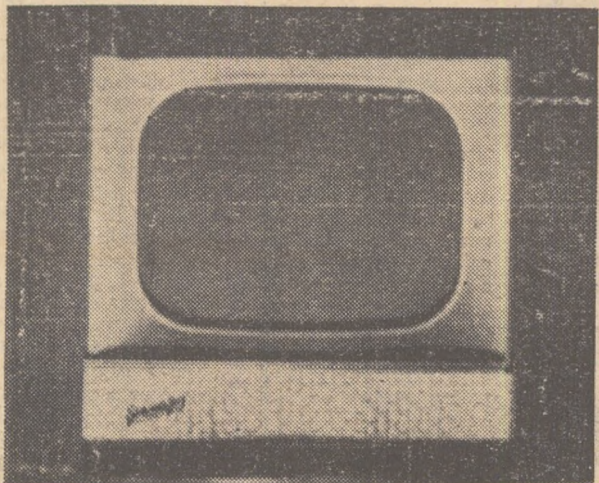
S. Samarian

DECADA CADOURILOR

PENTRU FEMEI

Vizionați și audiați la domiciliu

la
televizorul
„RECORD”
spectacole,
manifestări
sportive
și culturale

Pot fi reeducați stîngacii?

Se pare că da, afirmă specialiștii sovietici. Mariana Kistiakovskaia, colaborator științific al Institutului sovietic de pediatrie de pildă, susține, în urma observațiilor efectuate, că defectul se formează cu precădere în cea de a 7-a sau a 8-a lună de la naștere, cînd copilul, printr-o simplă intimplare, începe să se deprîndă să folosească mîna stîngă. Iară ca părintii să observe anomalia.

Se pune însă întrebarea: de ce e necesar ca copilul să folosească neapărat mîna dreaptă și nu cea stîngă, mai ales că istoria cunoaște multe cazuri de persoane ilustre, printre care și marele fiziolog rus Ivan Pavlov, pe care stîngăcia nu l-a împiedicat cu nimic să ajungă ceea ce au ajuns?

Răspunsul la întrebare ni-l dă medicina care a stabilit că mișcările mîinii drepte sînt reglate de emisfera stîngă a creierului care, după cum se știe, este mai bine dezvoltată decît cea dreaptă. Folosirea dreptei mai este indicată și pentru motivul că majoritatea aparatelor, mașinilor și instrumentelor de lucru sînt adaptate pentru folosința acestei mîini.

Desigur, există și persoane care execută mișcări dintre cele mai complexe cu mîna stîngă, dar acestea constituie excepții al căror mecanism fiziologic medicina nu l-a putut încă lămuri.

Defectul nu poate fi corijat decît la o vîrstă fragedă, cînd actul nu s-a fixat definitiv în reflex.

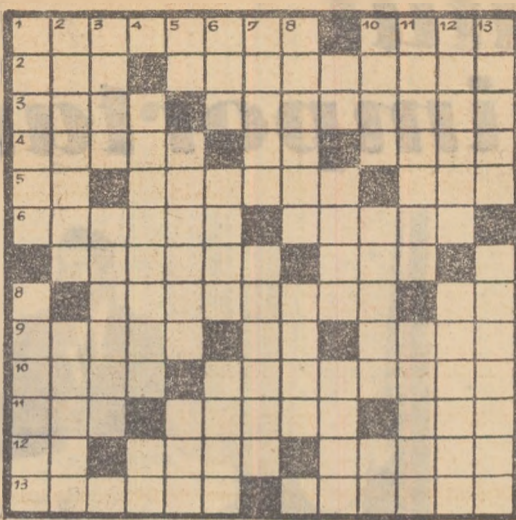
Pentru înlăturarea lui, cercetătoarea sovietică recomandă în primul rînd exerciții timpurii, perseverente, ale celor două mîini menite să contribuie la o mai bună dezvoltare a centrului-motor nu numai în emisfera cerebrală stîngă, ci și în cea dreaptă. Exercițiile trebuie executate sub directă supraveghere a părinților care trebuie să dea dovadă nu numai de multă răbdare, dar și să evite reproșurile care pot influența negativ asupra psihicului. Este bine să treziți în copil dorința de a învăța să execute cu dreapta felurite mișcări și asta mai ales în timpul jocului, care oferă prețurile dintre cele mai felurite.

Îndeplinind cu perseverență exercițiile, copilul va ajunge în scurtă vreme să folosească mîna dreaptă normal, în toate împrejurările în care îl va pune viața.

V. D.

Incepînd de la 6 martie, din nou meciuri din campionatul de fotbal al R. P. R. în programele concursurilor **PRONOSPORT**

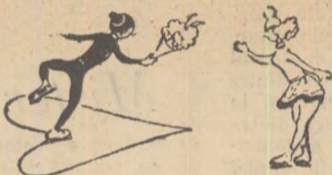
VORBE

ORIZONTAL: 1) Te pun pe fugă — Se ține bine 2) Face muzică — Tot el a ris, dar altfel spus. 3) Cobori pe la mijloc? — În toate nunțile 4) Pozează — Imi pare rău — Pus pe picioare 5) Primul la carte — Albă ca zăpada (pl) — Motiv central 6) Pe munte sau pe cap — Cîntă „Pîrcel de floare albastră” (pl) 7) Din cînd în cînd prin șanțuri — Pălit în creștet 8) Arsă... — Salutare! 9) Provoacă și nimic mai mult — În silă — Roman de Sadoveanu 10) Cercul artiștilor amatori — Se dă bătută 11) Unde — Băutură rusească — Suru 12) E ros la inimă — Fac gaură-n cer — Clasă 13) Erori... — ...totale (sing).

VERTICAL: 1) Iți ia mîncarea de la gură — Date peste cap 2) Bate toba — Barometru fără coadă 3) Pus la curent — Opera din Serai 4) Cîrpiuă — Cezar Zîncă 5) În speță — Lir și Ica — ...și amar 6) Erbaceea bucuricii — Cîtare — Le bate vîntul 7) Picior peste picior — Mină în mină (pl) 8) Tîhnă (pl) — Tîm pieptul (sing.) 9) În tîhnă — Nu-ți dă mina — Face ciorba bună (pl) 10) Unu și cu una — Piatră acră — Scoase din pepeni 11) Pun bază — Făcut de ris 12) Degajați — După Cerber 13) Din Iliria — Mobilă.

UMOR + UMOR

Fantezie de iarnă

desen de A. Volkov

Pe ring: prima impresie

desen de I. Makarenko

Poșta redacției

ECATERINA SCEL-CUNOV — SIGHIȘOARA. — Lui Alexei Batalov scrieți-i la Kinostudia „Lenfilm”, iar lui Kiril Stoliarov și Vadim Medvedev la „Dom kino”, ulița Vorovskovo 33, Moskva G-69. Lui Constantin Codrescu îi puteți scrie la teatrul „C. Nottara” — str. C. Mille nr. 14, București. Principalii interpreți ai filmului „Prima melodie” sînt Gabriela Marinescu și Sorin Butan. În ceea ce privește dorința dv. de a vizita U.R.S.S. vă putem sugera să vă înscrieți la excursia organizată de A.R.L.U.S. cu „Trenul prieteniei” la Moscova.

IOAN BORGovan — LUDUȘ. — 1) Vom ține seama de sugestiile dv. 2) Adresați-vă revistei „Tinerimea Moldovei” — Chișinău — R.S.S. Moldovenească. Puteți scrie în limba română. 3) Lui Vladimir Kuș scrieți-i pe adresa redacției „Sovetskii sport” — Moskva, țentr — Bolșoi Spasoglinișevski pereulok 8.

GH. CRAMANCIUC — CALAFAT. — Ne bucurăm de aprecierile dv. Pentru adrese de colecționari de vederi și fotografii de actori, urmăriți rubrica noastră „Vor să corespondeze”.

IURA VASILE — BIS-TRIȚA. — Pînă acum n-am primit adrese de factori poștali. Dar dacă doriți, scrieți Poștei Centrale din Moscova — Glavpocitamt — Moskva, rugînd să fiți pus în legătură cu colegii sovietici.

RADU COLESCU — DARABANI. 1) Întrebarea dv. e neclară, vă rugăm s-o repetați. 2) În studiourile „București” se turnează „Bădăranii”, după piesa lui Carlo Goldoni. 3) Marina Vlady lucrează la studiourile din Paris.

CU PRILEJUL ZILEI INTERNAȚIONALE A FEMEII

Direcția Rețelei Cinematografice și Difuzării Filmelor prezintă la cinematografele

„REPUBLICA” și „ELENA PAVEL”
incepînd de la 7 martie o producție a studioului „Mosfilm”

INIMĂ DE MAMĂ

cu

Irina Skobțeva, A. Gheorghievskaja, Boris Babocikin, G. Tokariova, L. Barașkov, E. Marțevici, O. Aroseva, B. Koroliova.

Scenariul: V. Sevela
Regia: Boris Barnet
Imaginea: V. Masevici
Muzica: I. Biriukov

Încălțămîntul cu **TALPA DE CAUCIUC**
practică, durabilă, ușoară!

Rezultatul cel mai important

Cea de-a doua vizită a lui N. S. Hrușciov în țările Asiei a luat sfârșit. Ceea ce face ca acum să se poată arunca o privire retrospectivă asupra ei. Itinerariul călătoriei: Moscova — Tașkent — Delhi — Suratgarh — Bhilai — Calcutta — Rangoon — Djakarta — Bogor — Bandung — Djokjakarta — Surabaya — insula Bali — Djakarta — Calcutta — Kabul. Durata ei: trei săptămâni. Distanța străbătută: aproximativ 30.000 de kilometri. Bilanțul — pozitiv.

N. S. Hrușciov și Sukarno, președintele Indoneziei

Ca și prima vizită în țările Asiei, recenta călătorie de pace și prietenie întreprinsă de N. S. Hrușciov va lăsa urme adânci în istoria Asiei postbelice, în dezvoltarea colaborării rodnice, pe bază de drepturi egale, între Uniunea Sovietică și țările independente din Orient.

Se știe că întrecerea economică dintre socialism și capitalism a adus, printre altele, pe ordinea de zi a politicii mondiale și problema ajutorării țărilor slab dezvoltate. Motivele pentru care ajutorul sovietic este atât de apreciat de popoarele Asiei sunt binecunoscute: aceste popoare văd că ajutorul sovietic este îndreptat spre dezvoltarea economiei lor, a culturii lor naționale, în așa fel, încât să le dea posibilitatea să înainteze pe calea industrializării și să devină state realtate independente. Referindu-se la acest ajutor, comentatorul postului de radio Tokio, Sigheru Mikami, a subliniat că el este acordat în condiții mult mai avantajoase și cu o dobândă cu mult mai mică decât cea cerută de S.U.A. În același timp, popoarele din Asia nu uită nici un moment că colaborarea cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste reduce posibilitatea exploatarei coloniale a țărilor asiatice.

La ce vor fi folosiți, de pildă, cei 250.000.000 de dolari acordați de Uniunea Sovietică Indoneziei în condiții avantajoase, pe termen lung și cu o dobândă infimă? Pentru construirea de obiective industriale în ramurile industriei metalurgice și în alte importante ramuri industriale, pentru ajutor tehnic. Cu alte cuvinte, pentru construirea unei industrii naționale. Nu de mult, falșii proroci din rândurile corespondenților occidentali lansaseră un zvon „din surse autorizate” cum că Uniunea Sovietică ar construi pe insula Ambon din Indonezia o bază militară, deși faptul că Uniunea Sovietică a renunțat la orice baze militare pe teritorii străine și și-a redus forțele armate cu o treime nu i-ar fi putut îndreptăți de fel — dacă ar fi fost cinstiți în răspunderea informațiilor — la asemenea raționamente. În realitate, însă, în Ambon nu au plecat nici generali, nici amirali sovietici, ci ministrul Culturii al U.R.S.S., care a pus piatra fundamentală a unui institut de învățământ superior tehnologic care va instrui mii de tineri indonezieni.

Nu trebuie uitat apoi faptul că miliardele de ruble și sutele de milioane de dolari sunt oferite de Uniunea Sovietică într-un moment cînd încordarea internațională nu s-a relaxat încă într-o asemenea măsură încît să fie pusă în aplicare dezarmarea generală și totală. Cu atît mai mult ne putem dar, da seama ce ar putea însemna ajutorul sovietic dacă o asemenea măsură s-ar împlăti.

În actuala conjunctură internațională, cînd opinia publică așteaptă cu atîtă interes conferința la nivel înalt care va avea loc în luna mai, glasul sutelor de milioane de asiatici și de africani s-a făcut puternic auzit. Atenția și importanța pe care Uniunea Sovietică o acordă părerilor acestor popoare, a reușit evident și din faptul că la înapoierea din Indonezia, N. S. Hrușciov s-a întîlnit din nou cu premierul Nehru și cu U Nu, fruntașul politic birman care în urma ultimelor alegeri, va deveni conducătorul noului guvern din Birmania, spre a discuta principalele probleme internaționale. În același timp, comunicatul comun sovieto-indonezian a subliniat importanța participării țărilor care nu fac parte din alianțe militare la conferința la nivel înalt și la alte tratative de importanță majoră. Reacția Washingtonului și Londrei față de această poziție a fost însă definită de corespondenții agențiilor de presă ca „prea puțin entuziastă”, și lucrul este ușor de înțeles dacă avem în vedere că țările independente din Asia au refuzat să adere la blocurile militare agresive și au subscris împreună cu țările socialiste, la ideea coexistenței pașnice, căutînd să o traducă în viață printr-o colaborare rodnică.

Rolul țărilor afro-asiatice pe arena mondială

a fost în mod strălucit definit de N. S. Hrușciov în parlamentul indian, cînd a declarat: „În perspectiva apropiată a istoriei, vedem că vor veni vremuri cînd statele Asiei, care mai ieri se aflau în starea unor colonii asuprite, vor intra în rîndul statelor avansate ale lumii în ceea ce privește nivelul de dezvoltare al economiei lor naționale și al culturii. Ca Prometeu descătușat, popoarele Asiei își îndreaptă umerii puternici și încep să construiască o viață nouă”. Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste le ajută frățește să-și îndrepte umerii.

Este, firește, greu să cuprinzi dintr-o dată rezultatele acestei importante călătorii, atît de variate sub toate aspectele ei. Pe bună dreptate, subliniază comunicatul sovieto-indonezian, vizita lui N. S. Hrușciov „în afară de faptul că a contribuit la întărirea prieteniei dintre popoarele Uniunii Sovietice și Indoneziei și la lărgirea colaborării economice și tehnice dintre cele două state, a adus de asemenea o contribuție importantă la cauza mobilizării opiniei publice la lupta pentru prosperitate, dreptate și pace trinitică între popoare”.

Cît adevăr cuprind aceste aprecieri reiese din enervarea cu care au reacționat față de marele succes cu care s-a soldat această vizită cei cărora le-au rămas prea dragi vremurile cînd jaful colonialist îmbogățea metropolele principalelor țări capitaliste. Desigur nu este nici un paradox ce pe de o parte presa occidentală a recunoscut excepționala primire de care s-a bucurat N. S. Hrușciov, iar pe de alta s-a dat la obișnuita campanie de calomnii.

Un ziar de limba engleză a vrut să demonstreze că N. S. Hrușciov se bucură de popularitate în Orient pentru că știe să facă „nameste”, adică să-i salute după obiceiul local pe oamenii cu care se întîlnește. Același ziar a cerut ca și oamenii de stat din Occident să învețe să facă „nameste” și atunci vor putea și ei să se bucure de popularitate în Orient.

E lesne de înțeles, însă, că esențialul nu constă în „nameste”, ci în comunitatea de interese, în lupta pentru pace și înțelegere între popoare, în ajutorarea țărilor care au rămas în urmă din pricina îndelungatei dominații coloniale. Dezvoltarea colaborării economice dintre U.R.S.S. și țările asiatice provoacă adevărate insomnii anumitor cercuri în Occident. „New York Herald Tribune” scrie astfel pe față că „Occidentul, și îndeosebi Statele Unite, se vor ciocni de o concurență tot mai mare din partea rușilor în domeniul colaborării economice cu Asia”.

Cît de mare este prestigiul Uniunii Sovietice în Asia a reușit, în repetate rînduri în cursul călătoriei lui N. S. Hrușciov, din ovațiile maseilor, din primiriile entuziaste, din cuvintele oamenilor de stat. Referindu-se la simbolul pe care-l reprezintă pentru popoarele Asiei succesele sovietice în cucerirea Cosmosului și arătînd spre macheta de argint a rachetei cosmice sovietice, președintele Sukarno a spus: „O voi pune pe biroul meu, dar mai mult decît atît, o voi păstra în inima mea”. Așa încît pe bună dreptate, ziarul „Neue Züricher Zeitung” a subliniat că „cel mai important rezultat al călătoriei lui N. S. Hrușciov constă în faptul că ea a determinat o nouă și puternică sporire a prestigiului politic al Uniunii Sovietice”.

Z. Florea

NOTE

„Nori deasupra insulei Capri”

Nori negri, amenințători, s-ar putea spune chiar vulcanici, plutesc deasupra insulei Capri din Marea Tireniană. Căci se pare că insula e amenințată a fi copleșită de agresori, care sînt bineînțelese comunisti și, mai precis... comunisti chinezi.

Mai întii invadatorii se vor mulțumi cu insula, pe care o vor transforma însă în cap de pod. De unde „tigrul roșu” va face o săritură pînă la Neapole, se va cătara pe Vezuviu și va organiza o erupție care va acoperi cu lavă și va împrosca cu cenușă toată Europa „liberă”.

— E o poveste cusută cu ață albă — va spune cititorul.

Și încă cum. Dar din păcate, născociri similare — poate nu chiar în forma asta — au fost lansate recent în eter de posturile de radio austriace.

Un corespondent al radiodifuziunii austriace în Italia a oferit ascultătorilor acesteia o „știre senzațională”. El a arătat că celebrul scriitor italian

cut, poate fi transformat ușor într-o știre cutremurătoare.

În cazul nostru comentariile unor ziare capitaliste austriace au fost următoarele: „În cadrul ofensivei comunismului mondial, comuniștii chinezi vor să ocupe Capri”... Și în capul ascultătorilor creduli trebuiau să se ivească viziuni înspăimîntătoare: mari coloane de scriitori chinezi cu stilou-urile în cumpănire luînd cu asalt Capri-ul...

Merită a fi semnalată și împrejurarea că elucubrăția a fost transmisă în cursul emisiunii permanente de duminică: „Privire asupra lumii”. Judecînd după acest exemplu, „privirea” e foarte ciudată. Căci gogorița aceasta nu e decît o jalnică încercare de a injecta cu calomnii murdare atmosfera internațională.

Curzio Malaparte, care a murit în 1957, după ce a vizitat Republica Populară Chineză, și-a lăsat moștenire vila lui din Capri Uniunii scriitorilor din China.

Lucrul e de notorietate publică și nu constituie nici o noutate. Dar nu e vorba de faptul în sine, ci de comentarea lui... Amplificat cu o doză respectabilă de considerații în spiritul „războiului rece”, chiar un fapt neobișnuit, binecunos-

Mister Rickert — copoi

Cine e mister Rickert și cu ce se ocupă? Mister Rickert locuiește la Capetown, în Uniunea sud-africană. E conducătorul unei instituții solide și are în subordine o liotă de subalterni. Cu ajutorul acestui personal de înaltă clasă, special selecționat, mr. Rickert face investigații care-i privesc pe locuitorii Uniunii sud-africane.

Dar la urma-urmei ce profesiune are omul nostru: medic, biolog, istoric? Nu. Mister Rickert e copoi. În colaboratorii lui sînt și ei copoi. Și caută cu toții picături microscopice de sînge „de culoare” în vinele albilor „suspecți” din Africa de sud. Institutul de „cercetări științifice” condus de acest gentleman „studiază” firele de păr, culoarea pielii, forma nărilor, arborile genealogice al „cobailor” lor, pe care îi împart apoi în două categorii: albi sau „de culoare”. Și în funcție de verdict, „cobaii” sînt înregistrați și clasificați...

Naziștii din Africa de sud au hotărît astfel să păzească cu orice preț „puritatea” rasei albe și să clasifice în consecință toată populația. Vai de cel care a avut o stră-stră-bunică ori un stră-stră-bunic cu „sînge de culoare”! Săptămînalul englez „Spectator” a calificat activitatea lui Rickert și a acoliților lui drept „cea mai murdară activitate din lume”. „Revelațiile” mirșave ale acestui copoi duc la nenumerate tragedii.

Istoria micuț i Tommy Beecher din Capetown, în vîrstă de numai 2 ani, a făcut înconjurul întregii lumi. Familia Beecher care l-a adoptat pe Tommy, un copil părăsit, s-a atașat foarte mult de copil. Dar ochiul lui Rickert e mereu treaz. Investigațiile lui au stabilit că Tommy e „de culoare”, așa încît albi Beecher n-au dreptul să-l crească. Și

soții au trebuit să fugă în Anglia spre a scăpa de monștrii care vroiau să le răpească copilul.

Și iată și un alt exemplu. O tinăvă văduvă, mamă a cîțiva copii, s-a căsătorit a doua oară. Căsătoria se anunța fericită, noul soț se legase de copii, familia trăia în armonie. Dar biroul lui Rickert a pornit să facă investigații în legătură cu... originea defunctului soț. Cu toate că rezultatul definitiv nu e cunoscut, catastrofa s-a și produs însă. Tatăl nu și mai iubește copiii, care acum îi par a fi „de culoare”, și-i provoacă repulsie. Nemaiputînd suporta această situație, un băiat a fugit de acasă, iar mama s-a îmbolnăvit grav.

La rîndul ei, revista „New Statesman” a publicat povestea unui ziarist „de culoare” care, nemaiputînd îndura persecuțiile la care era supus, a fugit în Anglia „Africa de sud — a declarat ziaristul — este un model de tiranie. Trebuie să se pună capăt acestui sistem... N-am mai putut trăi acolo... Întreaga lume e răspunzătoare de existența acestui sistem”.

SĂPTĂMÎNA